

DRAUGAS

PERIODICALS
December 29, 2004
Vol. XCV

95-IEJI METAI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GRUODŽIO - DECEMBER 29, 2004

*****MIXED ADC 606
B54 P2 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-28-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 248
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Literatūros premija v.s. Česlovui Senkevičiui. „Verpsčių“ kūčios. Nauji kaklaraiščiai „čiurlionietėms“.
2 psl.

Ukrainoje užsibaigė balsavimas. Komentarai dėl Lietuvos Vyriausybės sudėties.
3 psl.

Iš širdies į širdį. Dosnūs Dainavos stovyklos geradariai.
4 psl.

Vilkaviškio šaulių sukaktis.
5 psl.

„Videomaitėdos“ iš New York. JAV LB Waukegan/Lake County apylinkės žiniaraštis. Dėmesio — konkursai! Nemokami anglų kalbos kursai. Saugaus vairavimo programa.
6 psl.

Sportas

* Dvyliką pralaimėjimą Rusijos ledo ritulio aukščiausios lygos 36-osiose rungtynėse patyrė Dariaus Kasparačio Kazanės „Ak Bars“ komanda. Ketvirtąją vietą šešiolikos komandų turnyre užimantys „Ak Bars“ ledo ritulininkai namie 0:2 nusileido deivintoje vietoje esančiai Nižnekamsko „Neftehimik“ komandai. Visas rungtynės žaidė D. Kasparaitis antrojo kėlinio pradžioje už grubų žaidimą buvo nubaustas dviem baudos minutėmis, kuo pasinaudoję svečiai įmušė pirmąjį įvartį.

* Sopoto „Prokom Trefl“ (Lenkija) komandos ižaidėjas lietuvis Tomas Pačėsas bus nubaustas už tai, jog Lenkijos pirmenybių rungtynėse su Zgozelec „Turów“ komanda, necenzūriniais žodžiais išplūdo varžovų komandos sirgalių. Lenkijos spaudos teigimu, žiūrovas pats išprovokavo 33-jų metų 190 cm ūgio krepšininką iš Lietuvos, tačiau pastarojo elgesys nėra pateisinamas. „Prokom Trefl“ šį susitikimą laimėjo rezultatu 99:86.

* 38 metų Romario — 1994 metų pasaulio čempionas Brazilijos vienuolikis sužaidėjas — oficialiai pareiškė apie sportininko karjeros pabaigą. Buvęs „Barcelona“, „Valencia“ ir „PSV Eindhoven“ komandų puolėjas pareiškė: „Aš sustojau. Paprasčiausiai neturiu jokio noro žaisti“.

Naujausios žinios

* Kol kas nėra žinių, kad nuo cunamo būtų žuvę Lietuvos piliečiai.

* Vienas kandidatas į žemės ūkio viceministrus netikio ministrei, kitas — opozicijai.

* Lietuva siūlo 2009 metais Europos kultūros sostinę paskelbti Vilnių.

Valiutų santykis
1 USD — 2.535 LT
1 EUR — 3.452 LT

Lietuvoje išrinkti europarlamentarai pasigenda vieningos savo šalies pozicijos

Vilnius, gruodžio 28 d. (BNS) — Lietuvos išrinkti Europos Parlamento nariai pasigenda šalies valdžios pozicijos Europos Sąjungos (ES) institucijose svarstomais aktualiais klausimais.

Antradienį su Seimo pirmininku Artūru Paulausku susitikę europarlamentarai teigė pasigendę Lietuvos pozicijos ir dėl narystės derybų su Turkija pradžios.

Lietuvoje ir Europos Parlamentą buvo išrinkti 13 europarlamentarų, susitikime su A. Paulausku dalyvavo 6 iš jų.

„Mes nežinojome Lietuvos Seimo, Lietuvos valdžios institucijų oficialios pozicijos dėl Turkijos, nes, matyt, tokia pozicija ir nebuvo svarstyta“, sakė europarlamentaras Šarūnas Birutis.

Europarlamentaras Aloyzas Sakalas pažymėjo, jog tokios pozicijos nebuvimas lėmė ir skirtingą Lietuvos atstovų balsavimą šiuo klausimu.

„Tai Lietuvos kaltė, nes nebuvo vieningos pozicijos. Gaila, kad Seimas nepareikšė savo nuomonės“, sakė jis.

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas atmetė tokius kal-

Europarlamentarai (iš kairės): A. Sakalas, E. Gentvilas, Š. Birutis, G. Didžiokas ir J. Dičkutė atvyko susitikti su Seimo pirmininku A. Paulausku.

tinimus.

„Vargu, ar Seimo priimtas dokumentas būtų pakeitęs europarlamentarų poziciją. Lietuvos pozicija buvo, ją ne kartą išsakė užsienio reikalų ministras, bet gal ji nebuvo visiems priimtina“, sakė A. Paulauskas.

Atmesdamas kritiką dėl Turkijos, A. Paulauskas, savo ruožtu, pripažino, jog kuo skubiau turi būti sukurta apsaugos informacija tarp Lietuvos institucijų ir europarlamentarų sistema.

Š. Birutis pažymėjo, jog eu-

roparlamentarų padėjėjai ne visomet gali gauti reikiamą informaciją iš ministerijų. Jis taip pat pageidavo, jog europarlamentarams būtų prieinama ir slapta informacija.

„Mums aktualu žinoti Lietuvos Nukelta į 5 psl.

Seimo komitetas aiškinsis, ar veiksmingai dirba kontržvalgyba

Vilnius, gruodžio 28 d. (BNS) — Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas sausį ketina svarstyti, ar pakankamai efektyviai veikia kontržvalgybos sistema, bet nesigilins į vieno su Rusijos žvalgybomis siejamo asmens vizitą.

„Aš nemanau, kad tas klausimas yra vertas tokio dėmesio“, antradienį sakė NSGK pirmininkas A. Sadeckas, kalbėdamas apie Vladimir Alganov, kuris, kaip įtariama, galėjo lankytis Lietuvoje 2002 metų pavasarį.

„Mes aiškinsimės, ar veikia

perspėjimo sistema, ar institucijos pakankamai keičiasi informacija, kaip reaguojama į tokius vizitus“, sakė A. Sadeckas.

Opozicinės Tėvynės sąjungos frakcijos atstovai paragino komitetą apsvarstyti, kodėl 1997 metais iš Lenkijos užsniptinėjimą išsiųstam V. Alganov buvo išduota Lietuvos viza, ar jis nedarė įtakos Lietuvos ir Rusijos energetikų susitarimams.

NSGK taip pat yra paprašiusi informacijos iš VSD, Migracijos departamento, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, Užsienio reikalų ministerijos.

Vilniuje — nauji nakvynės namai

Vienas pirmųjų nakvynės namų gyventojų.

Vilnius, gruodžio 27 d. (ELTA) — Antradienį sostinėje atidaryti nauji Vilniaus miesto nakvynės namai, į kuriuos investuota apie 2,5 mln. litų.

Naujieji nakvynės namai galės priimti iki 170 sušalusių benamių Vilniaus gyventojų.

Vilkpėdėje esančių nakvynės namų pirmame aukšte 20 vietų skirta žmonėms su negalia, antrame ir trečiame aukštuose gyvens po 50 vyrų, ketvirtame aukšte — moterų su vaikais; tam skirta 50 vietų. Kiekvienam nakvynės namų aukšte yra šiuolaikiškai įrengti dušai, virtuvės bei rūkomieji.

A. Brazauskas stumia J. Bernatoni į Valstybės kontrolės vadovo postą

Vilnius, gruodžio 28 d. (BNS/ELTA) — Prezidentas Valdas Adamkus trečiadienį žada pradėti susitikimus su kandidatais į Valstybės kontrolės vadovo postą. Neoficialiomis žiniomis, svarstomos kelios kandidatūros, tarp jų — ir patyrusių teisininkų, dirbusių ir privačiose struktūrose bei valstybės institucijose, ir teismų teisėjų.

Trečiadienį V. Adamkus turėtų susitikti su kandidatu į valstybės kontrolieriaus postą Aurelijumi Racevičiumi. A. Racevičius anksčiau kurį laiką yra vadovavęs Interpolo Lietuvos skyriui, pastaroju metu dirbo privačiose struktūrose.

Savo ruožtu socialdemokratams siekia, kad valstybės kontrolieriumi būtų paskirtas šios partijos narys, buvęs parlamentaras Juozas Bernatoni. Neoficialiomis žiniomis pats socialdemokratų vadovas Algirdas Brazauskas aktyviai ir primygtinai siūlo prezidentui į valstybės kontrolieriaus pareigas skirti J. Bernatoni. Tai patvirtino ir šaltiniai valdančiojoje koalicijoje.

Valstybės kontrolierių pėkėms metams prezidento teikimu skiria Seimas.

Dar praėjusią savaitę per interviu žiniasklaidai V. Adamkus neslėpė sulaukęs tokio A. Brazauskos siūlymo, tačiau pabrėžė, kad premjeras turi teisę siūlyti pretendentus, bet jie nebūtinai bus pasirinkti.

„Įstatymai numato prezidento teisę teikti Seimui valstybės kontrolieriaus kandidatūrą. Taigi prezidentas turi teisę rinkti kandidatus, atitinkančius keliamus kriterijus. Dėl to prezidentas su kandidatais bendraus asmeniškai ir savo sprendimą priims kitų metų pradžioje“, antradienį teigė prezidento patarėjas Darius Gudešius.

V. Adamkus pasveikino išrinktąjį Ukrainos prezidentą

Vilnius, gruodžio 28 d. (BNS) — Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus antradienį telefonu pasveikino Ukrainos prezidento rinkimus po pakartotinio balsavimo antrajame ture laimėjusį Viktor Jušenką.

Pokalbyje paminėtas tarptautinių derybininkų vaidmuo sprendžiant politinę krizę Ukrainoje, kilusioje dėl klastojimų per ankstesnius balsavimus prezidento rinkimuose.

„Jūs buvote su mumis, kai Ukrainai buvo labai sunku. Dėl to esame jums labai dėkingi“, sakė V. Jušenką.

Lietuvos prezidentas drauge su kitais tarptautiniais derybininkais tris kartus lankėsi Ukrainoje po antrojo rinkimų rato kilusios krizės metu, kuomet protestuodami dėl daugybės klastojimų faktų, į gatves išėjo tūkstančiai provokatoriškai nusiteikusių opozicijos vadovų V. Jušenką rėmėjų. Tarptautiniai derybininkai prisidėjo prie to, kad būtų susitarta rengti pakartotinį antrojo rato balsavimą.

Pokalbio metu V. Adamkus pakvietė V. Jušenką apsilankyti Lietuvoje.

Apklausa: nesėkmingiausi Lietuvos istorijos etapai — sovietmetis ir dabartis

Vilnius, gruodžio 28 d. (BNS) — Kaip nesėkmingiausius Lietuvai istorinius laikotarpius lietuviai dažniausiai įvardija pastaruosius 15 metų po nepriklausomybės atkūrimo bei prieš tai pusę amžiaus trukusį sovietmetį.

Tai rodo Rinkos analizės ir tyrimų grupės RAIT atlikta apklausa, kurios rezultatus antradienį skelbia naujienų svetainė „Omni“.

Daugiau kaip trečdalis (34,2 proc.) Lietuvos gyventojų mano, kad nesėkmingiausias Lietuvos istorijos laikotarpis yra atkūrus nepriklausomybę nuo 1990 metų iki šių dienų.

Šiek tiek mažiau nei trečdalis — 29,7 proc. — kaip nesėkmingiausią Lietuvos istorijos laikotarpį įvardijo sovietmetį. Kas ketvirtas (22,7 proc.)

apklaustasis manė, kad nesėkmingiausias istorijos laikotarpis buvo carinės Rusijos okupacija (1795-1915 metai), 7,3 proc. apklaustųjų teigė, kad nesėkmingiausia istorinį laikotarpį Lietuva išgyveno susijungusi su Lenkija po Liublino unijos 1569 metais.

Apklaustieji, laikotarpį po nepriklausomybės atkūrimo įvardiję kaip nesėkmingiausią, dažniausiai yra 40-59 metų amžiaus, igiję pagrindinį išsilavinimą, gyvenantys kaimo vietovėse ar rajonų centruose ir gaunantys iki 200 litų pajamų per mėnesį vienam šeimos nariui.

Sovietinį laikotarpį kaip nesėkmingiausią dažniausiai įvardino vyresni nei 60 metų ir patys jauniausi (16-19 metų), taip pat igiję aukštąjį išsilavinimą apklaustieji.

V. Blinkievičiūtė: nekvalifikuotos darbo jėgos nebereikia

Vilija Blinkievičiūtė
Valdo Kopisto (ELTA) nuotr.

Vilnius, gruodžio 28 d. (ELTA) — Naujų ir kokybiškų darbo vietų kūrimui iki 2006 metų įskaitytinai Lietuva gaus 0,58 mlrd. litų Europos socialinio fondo lėšų.

„Per ateinančius metus pajusime Europos Sąjungos

struktūrinių fondų ir konkrečiai — Europos socialinio fondo — įtaką mūsų darbo vietų kūrybai. Socialinis fondas pirmiausia skirtas investuoti į žmogaus protą — jo kvalifikaciją ir pasirengimą“, teigė socialinės apsaugos ir darbo ministrė Vilija Blinkievičiūtė.

Vyriausybės socialinės politikos planuose — per ketverius metus sukurti ne mažiau kaip 150,000 naujų darbo vietų. V. Blinkievičiūtė tokį tikslą pavadino ambicingu. Vienas Vyriausybės prioritetų — skatinti kokybiško darbo vietų steigimą, tai yra saugaus, nekenkiančio sveikatai ir normaliai apmokamo darbo.

„Daugeliui neužtenka bet kokio darbo. Mums nebereikia nekvalifikuotos darbo jėgos. Sieksime, kad norintis susirasti darbą žmogus per kuo trumpesnę laiką rastų darbą, atitinkantį jo kvalifikaciją ir pasirengimą“, sakė ministrė.

Buvę komunistai pagerbė keturis komunarus

Kaunas, gruodžio 28 d. (ELTA) — Pirmadienį Aukštųjų Šančių karių kapinėse būriavo buvę komunistai, prisimindami 1926 m. sušaudytus keturis komunarus — Karolį Poželą, Juozą Greifenbergerį, Kazį Giedrį ir Rapolą Čarną. Tarp maždaug dvidešimties daugiausiai vyresnio amžiaus žmonių buvo ir K. Poželos sūnus, 79 metų akademikas Juras Požela.

Ant atkapų, po kurių palaidotos urnos su komunistų pelenais, susirinkusieji uždegė žvakutes, padėjo gėlių. Kalbėjusieji sušaudytuosius vadino did-

vyriais ir piktinosi, kad atkūrus nepriklausomybę istorikai iškreipė istoriją. Kai kurie komunarai buvo vadinami net knygnešiais.

Komunistinis judėjimas Lietuvoje yra paskelbtas už įstatymo ribų. Tačiau, atrodo, tai neįjauja prie komunarų kapų susirinkusių žmonių.

Komunarų atminimą pagerbė ir Lietuvos socialistų partijos pirmininkas Mindaugas Stakivičius.

Keturi komunarai buvo sušaudyti 1926-ųjų gruodžio 27 d. už antivalstybinę veiklą.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629

Literatūros premija v.s. Česlovui Senkevičiui

Šiemet, kaip ir kasmet, lietuviškos veiklos aruoduose susikaupę kurybinio ir visuomeniško darbo derliai. Jo įvertinimui skiriamos JAV LB Kultūros tarybos bei Lietuvių rašytojų draugijos premijos, kurių mecenatas — Lietuvių fondas. Premijomis apdovanotųjų sąrašas džiugu matyti ir trijų Lietuvių skautų sąjungos narių pavardes. Tai — v.s. Bronius Juodelis (žurnalisto), v.s. Algis Zaprackas (radio) ir v.s. Česlovas Senkevičius, gavęs LRD premiją, kuri šiemet buvo skirta dviem rašytojams: čikagiškiui Stasiui Dziugui ir torontiškiui Česlovui Senkevičiui.

Broliams — Br. Juodeliui ir Alg. Zaprackui — premijos buvo įteiktos XXII Premijų įteikimo šventėje spalio 31 d. Lemonte, Pasaulio lietuvių centre, o broliui Česlovui Senkevičiui — LRD premijų įteikimo vakare, įvykusiame lapkričio 21 d. Čikagoje, Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje.

Pastarojo ideologinė „tapatybė“ (kaip skautiškos veiklos aktyvaus nario) buvo jį sveikinusių išskirtinai paminėta. Tad verta dar kartą prisiminti šią nuosirdumą ir jaukia, šeimynišką atmosferą dvelkusių popietę, suruoštą Lietuvių rašytojų draugijos pirmininkės Stasės Petersonienės ir jos vadovaujamos valdybos rūpestiu.

Į garbės vietas pakviesti abu šių metų premijas gavusieji rašytojai, papuošti gelėmis švarku atlapuose. Premijos skyrimo komisiją sudarė: Danutė Bindokienė — pirm., dr. Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis, Nijolė Gražulienė ir Vytautas Mikūnas. Komisijos nutarimu 2,000 dol. premija, padalinta per pusę, buvo paskirta poetui S. Dziugui ir rašytojui Č. Senkevičiui.

Mūsų brolis Česlovas čia, sakykime, — sveikas nebuvėlis (arba labai retai pasirodantis). Jo kūryba — novelių rinkinį „Ketvirtoji upė“ ir publicistinių straipsnių rinkinį „Penki taškai“ išsamiai apibūdino rašytoja St. Petersonienė. Ištrauką iš knygos „Penki taškai“ „Kortų namelio problemos“ (pažymėta 1989 m. data) ir humoru nuspalvintą novelę „Metinis balius“ iš knygos „Ketvirtoji upė“ perskaitė sesė Sofija Jelionienė. Rudens saulės spinduliai, skverbdamiesi pro galerijos langus, apšvietė popietės dalyvių veidus, su šypsena besiklausantis išsiviešėjo kasdienybę atspindinčio apsakymo.

Rašytojo Č. Senkevičiaus tartas žodis, giliai išmąstytas, filosofinėmis mintimis atautas, apie kūrybinį procesą, koks jis bebūtų, kiekvieno žmogaus gyvenime, apie tą „dvasinę kultūrą“, kasdienį peną, be kurio žmogus mirytų anksčiau negu jis

V.s. Česlovas Senkevičius (viduryje) su jį sveikinusiaisiais v.s. Sigitu ir Janina Miknaisiais.

Baniutės Kronienės nuotr.

mano esąs dar gyvas“. Besiklausant šių rašytojo žodžių, prisiminė vieno poeto posakis: „Žodžiai, atėję Dievui, ilgaamžiai: mes išsiesime, o jie — gyvens“. Po padėkos už jo darbų pripažinimą ir vertinimą, rašytojas paskaitė ir ta proga pirmą kartą gyvenime parašytą savo eilėraštį „Kas ta premija“.

V.s. Č. Senkevičius daugelį metų reikšėsi įvairiose visuomeniško darbo srityse: mokytoju v.s. Alai Namikienei, turėjusiai sveikinti dar gyvų trijų „Skauto aidą“ redaktorių (savo, kun. Ant. Saulaicio, SJ, dabar gyvenančio Lietuvoje ir Sof. Jelionienės) vardu, sveikinimą perdavė v.s. Sof. Jelionienė. Ji taip pat pasveikino br. Česlovą, kuris, kaip ir ji, yra lankęs jos žodžiais „anuomet garsia ir gražia Ukmėrgės gimnaziją, įteikdama pėrnai Lietuvoje išleistą ukmėrgiškių poetų eilėraščių rinkinį „Ties Vilk-

tininkų vardu, JAV LB Vidurio vakarų apygardos pirm. s. Aušrelė Sakalaitė, v.s. Liudas Ramanauskas — buvusių Wattenstedt lietuvių gimnazijos mokinių vardu, prisiminęs, kaip br. Česlovas kūno kultūros pamokų metu juos gerokai „pavaikydavo“. Jam vadovaujant, brolis Liudas davė ir skauto vycio žodį.

Netikėtai susirgus dabartinei „Skauto aidą“ redaktorei v.s. Alei Namikienei, turėjusiai sveikinti dar gyvų trijų „Skauto aidą“ redaktorių (savo, kun. Ant. Saulaicio, SJ, dabar gyvenančio Lietuvoje ir Sof. Jelionienės) vardu, sveikinimą perdavė v.s. Sof. Jelionienė. Ji taip pat pasveikino br. Česlovą, kuris, kaip ir ji, yra lankęs jos žodžiais „anuomet garsia ir gražia Ukmėrgės gimnaziją, įteikdama pėrnai Lietuvoje išleistą ukmėrgiškių poetų eilėraščių rinkinį „Ties Vilk-

merge“.

Taigi malonu, kad 1,000 dol. premiją įteikęs Lietuvių fondo atstovas ir Pelnų skirstymo komiteto pirm. v.s. Kęstutis Ječius — taip pat vienas aktyviųjų mūsų sąjungos narių. Sesėms teks sukrusti, kad ir jų vardai būsimose šventėse nuskambėtų!

Visą šios išskilmės programą sudarė ir rupestingai vedė LRD pirmininkė rašytoja Stasė Petersonienė, gelėmis apdovanojusi laureatus ir programos dalyvius, — es. Pagerbtieji pasirašinėjo savo knygas, prie gausaus vaisių stalo, foto aparatams blyksint, vos spėdami sveikintis su šio vakaro dalyviais.

Mielam broliui Česlovui Senkevičiui linkime ilgai žengti kūrybinių ir skautiškų kelių, nešini dar ne viena savo parašyta knyga!

srj

„VERPSČIŲ“ KŪČIOS

Gruodžio 16 d. „Verpsčių“ vyr. skautių ir skautininkių būrelio sesės rinkomės Irenos Kerelienės namuose, kad pasitinkant Kristaus gimimo šventę pasidalintume Kalėdų paplotėliu ir šiltu žodžiu, rankos paspaudimu, apkabinimu, viena kitai palinkėtu — laimingų, sveikų, Dievo palaimos gausių ateinančių 2005-ųjų metų.

Nijolės Užbalienės sukurta ir tradicija tapusi žvakutės uždegimo ceremonija, gražiaisiais žodžiais dvasiškai sujungė šioje kalėdinėje sueigoje dalyvaujančias ir po visą platųjį

pasaulį išsisklaidžiusias Lietuvos Skautių seserijos nares. Nijolė Martinaitytė paskaitė Balio Augino „Gyvi Ganytojo alsavimu“ eilėraštį, kuris baigiasi žodžiais:

Ir šią vienintelę stebuklų

naktį

Siela žmogaus — tyra kaip

skambanti lyra.

Ir mes gyvi — Ganytojo

šventu alsavimu

Į vieną krūvą supūsti.

Namų šeiminių pakviestos, susirinkome prie ilgo, linine staltiese užtiesto, su rūpintojėliu, eglių šakelėmis ir žvakutėmis papuošto Kučių stalo.

Malda prisiminėm į amžinąjį gyvenimą iškeliavusias savo seses: Mamunėlę Siliūnienę, Ramunę Lukienę, Nijolę Maskaliūnienę, Aldoną Markelienę. Pasidalinę paplotėliais ir šventiniais linkėjimais, paslėpusios rūpestius ir kasdienybę, susėdome prie suneštinio ir tradicinio Kučių stalo.

Šį ypatingą vakarą savo tarpe turėjome brangią, labai jau seniai matytą sesę Haliną Plausinaitienę — vis tokią pat jauną, gražią ir gerai visas aplink save nuteikiančią. Jos ryžtas ir pastangos, kad galėtumėm susitikti, buvo įvertin-

tos. Taipogi šiltai visas nuteikė negalėjusių dalyvauti sesių laiškai ir žodžiai. Ypač Ramutės Bartuškienės, jau seniai gyvenančios Floridoje, bet niekuomet mūsų nepamirštančios.

Praleidę keletą valandų seseriškai jaukioje ir artimoje draugijoje, išsiuntę glėbį sveikinimų ir Kalėdų gerąjį darbėlį Brazilijos lietuvaiteis skautėms, o patios pasisėmę širdies ramybės ir vilties, kiekviena išsinešėme kalėdinę nuotaiką — tą brangią dovaną į savuosius namus ir kasdieninę aplinką.

Ritonė R.

Prenumeruokite
„DRAUGĄ“
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matinami pašto išlaidos, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpis

Moderatoriai — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome prisiimti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

Inkstų, pūslių, prostatos

gydymas bei chirurgija

Center for Health,

1200 S. York, Elmhurst, IL 60126

630-941-2609

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD

TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD

MAUNAK V. RANA, MD

Illinois Pain Treatment Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,

vežio, sužeidimų darbotvieteje bei kt.

vieta skausmo gydymo specialistai

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

www.illinoispain.com

DR. TOMAS ZUBINAS

DANTŲ GYDYTOJAS

4560 W. 103rd St.,

Oak Lawn, IL 60453

Tel. 708-423-5155.

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

NAUJI KAKLARAISČIAI VYR. SK. „SOFIJOS ČIURLIONIENĖS“ BŪRELYJE

„Sofijos Čiurlionienės“ būrelio sueigoje 2004 m. spalio 17 d.

2004 m. spalio 17-oji buvo graži ir saulėta. Ji atitiko vyr. skautių „Sofijos Čiurlionienės“ būrelio sesių nuotaiką. Pas sesę s. fil. Giedrę Penčilytę vyko dviguba šventė — skautininkės ir vyresniosios skautės įžodžiai.

Sueigą pradėjo v.s. Albina Ramanauskienė, pasveikindama naują „Aušros Vartų“/„Kernavės“ tunto tuntininkę Aušrą Jasaitę-Petrit. Vyko vyresniosios skautės susimąstymo valandėlė sesei Jolantai Hauptmanienėi, kurią labai gražiai vedė s.fil. Svajonė Kerelytė. Į

paskautininkės laipsnį pakeltas sesės Aldonos Vaitienės įžodžiai vadovavo v.s. Albina Ramanauskienė. Sesėms „čiurlionietėms“ buvo labai malonu, kad šioje šventėje dalyvavo ir skautininkės vyriausia skautininkė v.s. Dalia Trakienė — ji užrašė sesei Jolantai melyną ir sesei Aldonai žalią kaklaraištį.

Po skautiškų dainų pynės vyko būrelio paruoštų vaišių.

Mūsų šventėje dalyvavo J. Dauzvardienės, „Mirgos“ ir „Partizanės Vaidilutės“ vyr. sk.

būrelių sesės ar atstovės, ir buvusios „Aušros Vartų“ t. tuntininkės: v.s. Albina Ramanauskienė, s. Nijolė Balzarienė, s. fil. Svajonė Kerelytė, ps. Jolanda Mockaitienė, s. fil. Renata Borucki bei „Aušros Vartų“/„Kernavės“ t. tuntininkės — dabartinė Seserijos vyr. skautininkė Dalia Trakienė, v.s. fil. Laima Rupinskienė ir vyr. sk. Aušra Petrit.

ps. Zita Baltramonaite „Sofijos Čiurlionienės“ būrelio vadovė

Sesės „Verpstės“ kalėdinėje sueigoje. Ieil. iš kairės: Halina Plausinaitienė, Ritonė Rudaitienė, Danutė Korzonienė, Marytė Utz, Vida Rimienė; II eil.: Aldona Raichienė, Joana Krutuliene, Aušrelė Sakalaitė, Nijolė Martinaitytė-Nelson, Danutė Dirvonienė, Daila Liubinskienė, Laima Luneckienė, Rita Penčilytė, Irena Kerelienė, Dalia Povilaitienė.

Daivos Luneckaitės-Bulicz nuotr.

KOMENTARAI DĖL LIETUVOS VYRIAUSYBĖS SUDĖTIES

„Draugo“ bendradarbis Algis Zaprackas kalbasi su prof. J. Šmulskčiu.

Prof. Julius Šmulskis.

— Gerb. profesorau, Lietuvoje buvo patvirtinta ministro pirmininko A. Brazauskio pateikta Vyriausybės sudėtis. Ar galėtumėt pakomentuoti šios Vyriausybės sudarymą?

— Šios Vyriausybės sudarymas buvo komplikotėsi, negu prieš tai. Man dirbant Prezidentūroje, buvo sudarytos dvi Vyriausybės ir abiem atvejais prezidentas su būsimuoju arba jo siūlomomis ministrų pirmininku sutarė dėl visų ministrų. Ir, jeigu kai kurie jų nebūdavo priimtini prezidentui, tai tada toliau buvo kalbama ir visais atvejais buvo pasiekti kompromisai.

Ši kartą taip nebuvo. Atrodo, kad buvo kalbama su ministru pirmininku ir su Darbo partijos vadovu Uspaskichu prieš ministrui pirmininkui A. Brazauskui, kurį prezidentas V. Adamkus patvirtino, susitariant dėl būsimosios kabineto. Atrodo, kad buvo daug nuomonių skirtumų ir jokio sprendimo, ir jokio kompromiso nebuvo pasiekta. Tada ministras pirmininkas A. Brazauskas prezidentui pateikė

siūlomą kabinetą. Prezidentas ir tai reagavo, pasakydamas, kad du ministrai jam yra nepriimtini. Tai čia pirmą kartą iškilo tokia problema po to, kai jau buvo ministro pirmininko, neatšizvelgiant į prezidento V. Adamkaus pozicijas, pasiūlytas prezidentui patvirtinti kabinetas. Ir spaudoje pats A. Brazauskas, ir kiti socialdemokratų, socialliberalų koalicijos žmonės, kaip G. Kirkilas pasakė, kad čia jau nebus jokių pakeitimų, kad prezidentas neturi teisės nieko keisti ir kad jis gali tik pasirašyti ir pristatyti kabinetą Seimo pritvirtinti.

Prezidentas V. Adamkus nepriėmė tokios pozicijos ir išreiškė nepasitenkinimą dviem ministrais: vidaus reikalų — Muntianu, ir švietimo bei mokslo ministro — Vaitkumi. Ir atrodo, kad gali būti Konstitucinė ir politinė krizė. Bet A. Brazauskas ir V. Uspaskichas, ejo į Prezidentūrą, ilgai kalbėjosi ir, atrodo, sutiko su visais V. Adamkaus reikalavimais. Kadangi reikėjo pakeisti prezidentui nepriimtinius ministrus, labai greitai, nes mažai laiko liko pagal Konstituciją vykdyti kabineto pristatymą Seimui, tai buvo iš karto pasiūlyti du ministrai, vienas į švietimo, kitas į vidaus reikalų, kuriuos prez-

dentas V. Adamkus patvirtino. Prezidentas padarė pareiškimą, kad kas link tų abiejų naujų ministrų, įsiai jau žinojo ir jau buvo kalbėjęs su specialiomis tarnybomis apie jų biografijas, ir kad jis nerado nieko nepriimtino. Bet jis neturėjo progos su jais pasikalbėti taip, kaip kalbėjo su visais kitais siūlomais ministrais.

Kas atsitiko šiandien, faktiškai procesas jau prasidėjo vakar. Spauda labai pradėjo daug kalbėti ir kritikuoti Furmanavičių, tai yra kandidatą į Vidaus reikalų ministrus. Kadangi jis buvo susirišęs su organizacija, kuri nėra labai švari, kuri, atrodo, vienu laiku buvo galbūt dominuojama mafijos. Aš kalbu apie EBSW organizaciją, kurios pirmininkas Petrikas pabėgo iš Lietuvos, ilgai slapstėsi, pagaliau buvo surastas Amerikoje, dabar sėdi, kiek aš žinau, Kalifornijos kalėjime ir laukia ekstradicijos į Lietuvą. Tai va. Vien ryšys su tokia organizacija, kuri turi labai blogą reputaciją, ar turėjo, kiek aš žinau, jai jau neegzistuoja, tai kad asmeniškai Furmanavičius gali būti visiškai neįsivėlęs į bet ką, bet, kad jis dirbo tokiai organizacijai, tai jau čia spauda iš karto kėlė daug klausimų apie tai. Ir, mano manymu, tie klausimai buvo visiškai tinkami. Tai ką prezidentas V. Adamkus padarė šiandien, jisai paprašė, kad prokuratūra jam pristatytų dar daugiau informacijos ir galbūt padarytų greitą Furmanavičiaus tyrimą. Ir prokuratūra, kuri tuo klausimu kalbasi, kalbės su Saugumo departamentu ir Specialiųjų tyrimų tarnyba, turėtų prezidentui išteikti galutines išvadas dėl Furmanavičiaus tinkamumo būti Vidaus reikalų ministru. Taigi ši kartą buvo daug komplikuočiau, negu būdavo seniau.

Mano manymu, to svarbiausia priežastis yra, kad ši kartą buvo tikra koalicija. Ta prasme, kad buvo koalicijos partneriai, lygūs arba beveik lygūs. Seniau irgi būdavo koalicijų, pavyzdžiui, buvo koalicija konservatorių ir krikščionių demokratų, tai konservatoriai dominuodavo ir krikščionys demokratams būdavo lyg antraeilis padalinys. Bet ši kartą Uspaskichas rolė ir jo išrinktų Seimo narių skaičius yra didelis, net didesnis, negu socialdemokratų, todėl socialdemokratams ir socialliberalams turi juos rimtai traktuoti, turi skaičiuoti su ju nuomone ir su jais skiriamais kandidatais į ministrus.

nistrus.

— Profesoriau, per šį procesą prezidentas V. Adamkus buvo įtrauktas į Ukrainos derybininkų sudėtį. Kaip manote, ar tai padėjo prezidentui įgauti daugiau tarptautinio pripažinimo ir gal daugiau atkreipti dėmesį į Lietuvą?

— Taip, be jokios abejonės. Tai aš jau labai daug naujo nepasakysiu. Turbūt visi jau žino, kad prezidentas tris kartus važiuo į Ukrainą su Lenkijos prezidentu ir įsivėlė į procesą, kad padėtų išspręsti Ukrainai savo konstitucinę ir demokratinę, demokratijos apsaugos, problemą. V. Adamkus gavo iš prez. G. W. Bush pagyrimą ir padėką už savo rolę Ukrainoje. Ta prasme Lietuva ir Lenkija, bet ypač Lietuva, būdama maža valstybė, daug mažesnė už Lenkiją, buvo į ją daugiau dėmesio atkreipta. Tai, pavyzdžiui, nei Latvija, nei Estija, nei Vengrija, nei Čekoslovakija, nei kitos Rytų Europos valstybės tos rolės neavida ir dėl tokių, kaip sakant, pagyrimų arba įvertinimų iš tarptautinės visuomenės ir tarptautinio valdomojo elito negavo. Tai čia Lietuvai, mano manymu, yra labai svarbu.

— Bet čia buvo ir kitas aspektas. Derybos tarp prezidento V. Adamkaus ir premjero A. Brazauskos, ir Darbo partijos vado V. Uspaskicho, kaip jau minėjau, buvo labai sunkios, labai komplikotos ir iš pradžių atrodo, kad kompromiso nebus galima pasiekti. Nieks nežinojo, kas tada atsitiktų, jeigu kompromisas nebūtų pasiektas: ar būtų Konstitucinė krizė, ar politinė krizė, ar nauji rinkimai, ar dar kas nors. Bet kadangi, aš manau, prezidento V. Adamkaus autoritetą jo rolė Ukrainoje labai pakėlė — tarptautinį, taip pat ir Lietuvos — tai nei A. Brazauskas, aš spėju, nei V. Uspaskichas nenorėjo išeiti su juo į atvirą konfrontaciją. Ne dėl kokios nors meilės V. Adamkui, bet jie bijojo visuomenę tą kovą pralaimėti. Nes, V. Adamkus buvo populiarus prezidentas, valstybininkas, gavęs tarptautinį pripažinimą, todėl aš manau, kad Brazauskas ir Uspaskichas, ypač Brazauskas, kuris yra užtenkamai realistas, patyręs politikas, žinojo, kad tos kovos ar konfrontacijos su Adamkum nelaimės, todėl nusileido.

— Labai ačiū, profesoriau. Paruošė Virginija Jasnauskienė

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Ukrainoje užsibaigė balsavimas

Bet ar užsibaigė problemos? Nors jau šios savaitės pirmadienio ryte žiniasklaida pradėjo skelbti, kad trečiąjį prezidento rinkimų ratą Ukrainoje laimėjo Viktor Juščenko, bet dar visi balsai nebuvo suskaičiuoti, o rytinės Ukrainos dalies gyventojai, simpatizuojantys Rusijai, žadėjo protestuoti. Kaip tik protestais ir buvo pasiektas, kad antrasis prezidento rinkimų ratas, dėl aiškaus balsavimo rezultatų klastojimo, buvo paskelbtas negaliojančiu. Be abejo, prisidėjo ir tai, kad opozicijos kandidatas Juščenko buvo apnuodytas ir vos išvengė mirties. Net dalis jo oponentų, kurie Vienos gydytojų tyrimų duomenimis patikėjo, šį kartą balsavo už Juščenką.

Rinkimus pralaimėjęs, Viktor Janukovič kol kas nesutinka nusileisti ir pripažinti Juščenko laimėjimą. Jis jau buvo nuvykęs į Maskvą „padėkoti rusų tautai, kuri spontaniškai atėjo Ukrainai į pagalbą“, ir kartu su prez. Putin paberti aštrių kaltinimų vakariečiams, ypač Amerikai, kad ji drįso kištis į Ukrainos vidaus reikalus. Pagal tuos kaltinimus, rinkimai buvo kruopščiai suplanuoti ir įvykdyti Vašingtono pastangomis.

Šiuo metu Ukraina yra suskilusi į dvi dalis: rytinę, kurioje daugumą sudaro rusakalbiai, nesutinkantys su rinkimų rezultatais; vakarinę, kuri daugiau linkusi į demokratiją ir Vakarus. Jeigu šis kritiškas porinkiminių laikotarpis Ukrainoje neprapliups pilietiniais neramumais ar net riaušėmis, Europa (ir, žinoma, Amerika) galės lengviau atsidusti: šį 60 milijonų gyventojų, toli į Rytus išsikišusi, ilgai, kaip pat kūrė kita, bolševikų valdyta valstybė, pagaliau tikrai taps nepriklausoma. Kaip po trečiojo rinkimų rato pasakė Viktor Juščenko: „Ukraina jau yra nepriklausoma 14 metų, bet šiandien ji tapo laisva“.

Lietuvos ir Ukrainos ryšiai yra seni, palyginti trumpi. Iš esmės Lietuvos didieji kuniakščiai davė Ukrainos valstybei pradžią ir ją valdė, kai Lietuvos valstybė tęsėsi „nuo Baltijos iki Juodosios jūros“. Tačiau Lietuvos valdovai Ukrainą užkariavo ne ginklu, bet diplomacija, ir jos nespaudė, nevaržė. Gal dėl to ir dabartinis Lietuvos prez. Valdas Adamkus, konstitucinei

krizei dėl balsavimų iškilus, buvo kviečiamas į Kijevą kaip derybininkas. Tas tarpininkavimas, be abejo, buvo naudingas ne tik Ukrainai, bet ir Lietuvai, ir ne pro šalį pačiam prez. Adamkui, kurį Vakarų valstybių vadovai teigiamai įvertino.

Verta atkreipti dėmesį į užsienyje, ypač Amerikoje, gyvenančių ukrainiečių vaidmenį Ukrainos prezidento rinkimuose. Kaip ir Lietuvos piliečiai Amerikoje, jie pernelyg lengvai žiūrėjo į pirmąjį rinkimų ratą ir galbūt tiek pat nerūpestingai neatliko savo pareigos antrajame. Tačiau, iškilus neskaidrumo priekaištams ir apkaltinusi rinkimų komisiją balsų skaičiavimo netikslumais, Amerikos ukrainiečiai susirūpino. Manoma, kad vien Čikagoje gyvena apie 85,000 ukrainiečių (daugiausia jų susispietę šiaurinėje miesto dalyje, kur jie turi savo Kultūros centrą, šeštadieninę mokyklą, bažnyčias). Čikagoje, taip pat New Yorke, San Francisco, Washington, DC, veikia Ukrainos konsulatai, tad galima suprasti, kad turinčių Ukrainos pilietybę ir galinčių balsuoti prezidento rinkimuose Amerikoje yra nemažai.

Praėjusį sekmadienį Čikagoje balsavo 3,831 Ukrainos pilietis, bet tik 24 iš jų savo balsą atidavė už Viktor Janukovič. Visa apylinkė žaizdavo oranžine spalva, kai vietiniai ukrainiečiai uoliai jungėsi į „Oranžinę revoliuciją“ tėvynėje.

Užsienio atstovai, į Ukrainą atvykę stebėti rinkimų, šį kartą neturėjo ypatingų priekaištų: visur balsavimai vyko tvarkingai ir tiksliai. Bet su tuo tvirtinimu nesutinka Viktor Janukovič, kaltindamas, kad keli milijonai rytinės Ukrainos dalies gyventojų neturėjo progos balsuoti. Juščenko rėmėjai jau sekmadienio vakare skelbė savo laimėjimą, nors ne visi balsai dar buvo suskaičiuoti. Jeigu valstybės nesupurtys porinkiminių šurmulys, Ukraina, bent per būsimus ketverius metus, bus išsprūdusi iš Rusijos įtakos ir pasukusi Vakarų demokratijos link. Tik vargiai Maskva taip lengvai priims pralaimėjimą, tad galima tikėtis ir sumaišties, ir suirukio. Suprantama, kad ir vakariečiai nesusaus — pasistengs suteikti Ukrainai greitą finansinę bei kitokią paramą.

Smarkiai sumažėjo Baltijos jūros skaidrumas

Naujausias tyrimas rodo, kad Baltijos jūros skaidrumas ženkliai sumažėjo per pastaruosius 100 metų. Ypač dideli pasikeitimai užregistruoti nuo aštuntojo dešimtmečio pabaigos šiaurinėje, rytinėje ir vakarinėje Baltijos jūros dalyse, rašo Suomijos dienraštis „Helsingin Sanomat“.

Suomijos įlankoje situacijos raida buvo tylogesnė, nors vandens skaidrumas per pastarąjį šimtmetį sumažėjo 40 proc. Dramatiškiausias pasikeitimas buvo šiaurinėje Baltijos jūros dalyje, kur skaidrumas nuo 20-ojo šimtmečio pradžios sumažėjo beveik per pusę. Rytinėje jūros dalyje prie Estijos ir Latvijos pakrantės skaidrumas sumažėjo 45 proc. Pietinėje ir centrinėje Botnijos įlankos dalyse skaidrumas sumenko tik trečdaliu.

Mažiausiai vandens skaidrumas pakito šiaurinėje Botnijos įlankos dalyje — per šimtmetį sumažėjo tik ketvirtadaliu.

Ši informacija yra pateikta Baltijos jūros aplinkosaugos komisijos — vadinamosios Helsinkio komisijos (HELCOM) tyrimo, kurio didžiąją dalį atliko Suomijos jūrų tyrimo institutas.

Tyrėja Maria Laamanen pareiškė, kad tyrimas yra unikalus savo mastu. Informacija apima beveik visą Baltijos jūros

regioną per laikotarpį nuo 1903 metų. Tačiau stebėjimus buvo nutraukęs Antrasis pasaulinis karas ir jie buvo atnaujinti aštuntojo dešimtmečio pradžioje.

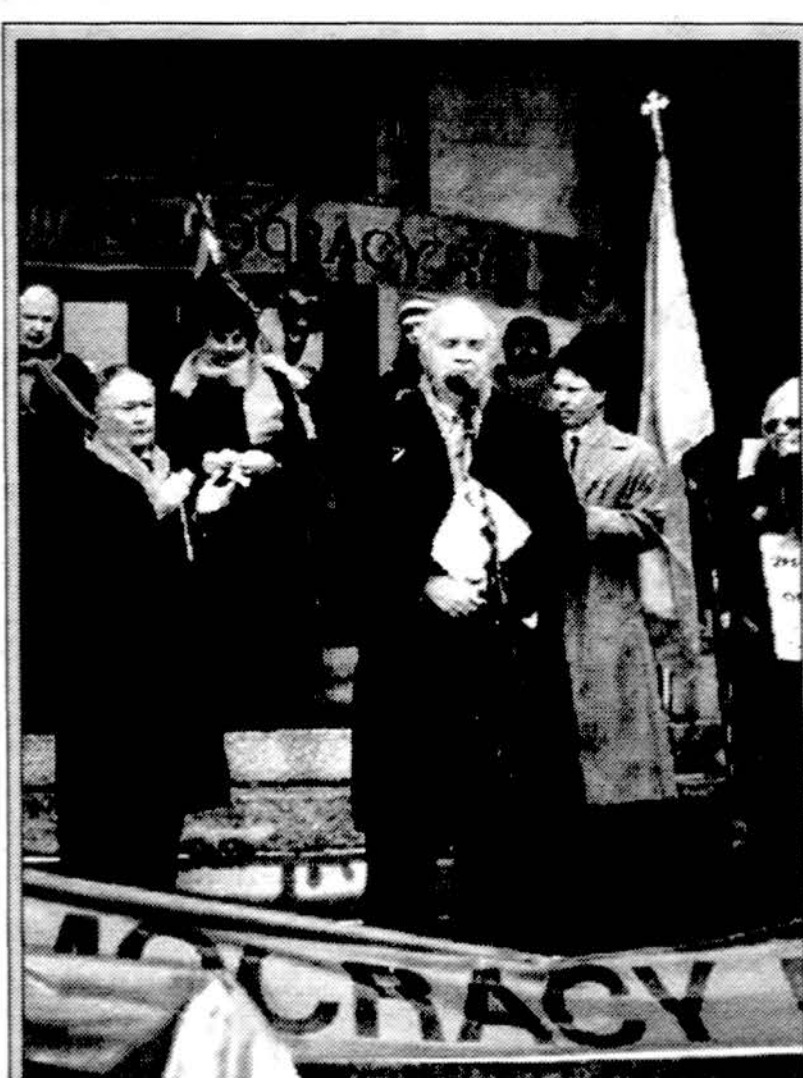
Labiausiai tikėtina skaidrumo sumažėjimo priežastis yra padidėjęs augalinio planktono kiekis, ypač žaliųjų-mėlynųjų dumblių Suomijos įlankoje bei Baltijos jūroje.

Skaidrumas skiriasi įvairiose Baltijos jūros vietose. Nuo XX amžiaus pradžios atlikti matavimai parodė, kad vidutinis Baltijos jūros permatumas yra 10 metrų arba daugiau, išskyrus Suomijos įlanką, šiaurinę Botnijos įlankos dalį ir vakarinę bei pietinę Baltijos jūros dalis.

Suomijos įlankos ir šiaurinę Botnijos įlankos dalies vanduo paprastai yra labiau drumstas, nes daug upių atneša juodžemio ir kitų kietųjų medžiagų į jūrą.

Buvo nustatyta, kad šiaurinė Botnijos dalis yra vieništelė Baltijos jūroje, kur skaidrumas nemažėja. Čia nežydi žaliosios — mėlynosios dumblių. Pokyčiai Kattegate ir pietinėje Baltijos jūros dalyje nebuvo tokie žymūs kaip šiaurinėje esančiose srityse. Kategatas yra vietovė, kur susimaišo šviesūs šiaurės jūros vandenys.

(Elta)

Š.m. gruodžio 11 d. prie Connecticut valstijos gubernatoriaus rūmų ukrainiečių organizuotoje demonstracijoje už demokratiją Ukrainoje kalbą rinkimų stebėtojas dr. Lawrence DeNardis. Už jo matyti, taip pat pakviesta kalbėti, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė dr. Elona Vaisnienė. Lietuviška trispalvė laiko James Gust (LB Krašto valdybos pirm. V. Vėbraištis vyras).

KAS YRA ISLAMAS?

ALEKSAS VITKUS

Nr.7

Prieš kurį laiką Osama bin Laden buvo paskelbęs „Laiską Amerikai“, kuriame jis ragino visus musulmonus vesti karą prieš Ameriką ir jos sąjungininkus, ir nedaryti skirtumų tarp kareivių bei civilinių gyventojų. Tame laiške bin Laden aiškino, kad, jei Amerika save vadina laisvės šalimi, kur gyventojai turi progą dalyvauti politikoje ir valstybės valdyme, tie gyventojai negali būti laikomi nekaltais, kai jų vyriausybė daro nusikaltimus. Toliau jis kaltina Ameriką dėl žemos moralės, atskyrimo religijos nuo valstybės, pasidavimo nepaprastai žydu įtakai, ištvirtavimo, tolerancijos homoseksualizmui, nepažaboto kapitalizmo ir t.t. Baigia bin Laden savo laišką, pavadinęs Ameriką „patia blogiausia civilizacija per visą žmonijos istoriją“, kviesdamas visus musulmonus „pasipriešinti, kerštą ir džihadą prieš Ameriką“. Jo supratimu „netikėtis“ turi tik tris pasirinkimus: „tapk musulmonu, gyvenk po Islamo valdžia, ar būk nužudytas“.

„Visa laimė, kad tarp daugybės Islamo religijos pasekėjų, bin Ladin ir jo Al Qaeda grupės žmonės tik sudaro mažumos mažumą“, — tvirtina apžvalgininkas David Blankenhorn, ir paaiškina taip: „Tarp daugiau kaip milijardo musulmonų pasaulyje gal tik penktadalis yra islamistai, kurie nori, kad Islamas būtų valstybinė religija. Maža islamistų dalis, vadinami salafistais, siekia tik gryną religinio pranašo Mahometa sekimo, ir tik maža dalis salafistų save laiko džihadistais. Kaip anksčiau buvo minėta, džihadas turi keleriopą prasmę, ir nebūtinai turi reikšti karą. Ir tik visai negausi grupė džihadistų yra vadinamieji bekompromisiniai takfirai, veikiantys jau maždaug nuo 1960 metų. Kai kas mano, kad takfiri antroji strategija yra kaip nors išbrauti ir į nemusulmoniškas grupes. Jiems priklauso Osama bin Laden ir jo Al Qaeda bendražygiai.“

Ar gerai darome?

Jei dar kartą pažiūrėtume į Islamo istoriją, matytume, kad Medina ir Mecca miestuose

prasidėjęs judėjimas vėliau neturėjo aiškaus politinio centro ar sostinės. Pirmiausia dominavo Mahometa vietininkai, kalifai iš Damasko, paskui svorio centras perėjo į Bagdadą, vėliau į Kairą. Egiptą nukariavęs, sultonas Selim I pasisavino kalifo vardą, ir nuo to laiko kalifatas sutapo su turkų sultonatu, arba islamiškojo pasaulio tautų aukščiausia buveine Istanbule, kuri išsilaikė iki 1924 m., kai Turkijos parlamentas, vykdydamas Kemal valią, jį panaikino. Dabar musulmonų aiškus religinio, panašaus kaip katalikų Bažnyčios popiežiaus, ar politinio centro nėra, tai su kuo kalbėti?

Atrodo, kad didžiausios pastangos turėtų būti patraukti į savo pusę tą didžiąją musulmonų masę, kuri tikrai yra labai toli nuo Al Qaeda tikslų, ir bandyti taikingai sugyventi su keliais milijardais skaičiuojančia krikščioniškąja bendrija. Deja, to kartais nenori suprasti ir kai kurie iškiliųjų tos bendrijos atstovai. Žurnaliste Ann Coulter po 09.11 įvykių taip ragino: „Užpulkime jų kraštus, užmuškime jų vadus ir atverskime juos į krikščionybę“. Garsiojo pamokslininko Billy Graham sūnus Franklin Graham išvadina islamą „labai blogu ir nedoru“. Kitas evangelistas, Jerry Falwell, pranašą Mahometą pavadino teroristu. Neatsiliko ir Jerry Vines, žymus baptistų veikėjas, tą patį Mahometą išvadins „apsėstu demonu“. Kiek daug yra to kraštutinio galvojimo ir tarp mūsų, galima suprasti, kad ir tarp mano draugų yra ne vienas, kuris Irako karo problemą siūlo išspręsti panašiai, kaip ir prieš 40 metų siūlė išspręsti Vietnamo problemą Arizonos senatorius Barry M. Goldwater, buvęs kandidatas į prezidentus. Jis, vos ne vos pirminiuose rinkimuose nugalėjęs New York valstijos gubernatorių Nelson A. Rockefeller, 1964 metų prezidentiniuose rinkimuose pralaimėjo prieš Lyndon B. Johnson po to, kai jis priminė, kad ir atominiai ginklai galėsią būti panaudoti tam ilgai trukusiam Vietnamo karui pabaigti.

Nukelta į 5 psl.

IŠ ŠIRDIES Į ŠIRDĮ

VANDA VASILIAUSKIENĖ

Didaktikos problemos

Tokiu klausimu į Išrūtį (Černiachovską) susirinko Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojai, sušaukti asociacijos pirmininko Alekso Bartniko.

I renginį, vykusį lapkričio 12–13 d., atvyko Marijampolės pedagoginės kolegijos lituanistinės katedros dėstytojai. Jie ir pateikė savo gerą patirtį gimtosios kalbos mokymo procese.

Sėkmės, gero darbo seminaro dienomis mokytojams ir svečiams linkėjo Lietuvių kalbos mokytojų asociacijos krašte pirmininkas Aleksas Bartnikas, Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos pirmininkas Vilius Trumpjonas, Regioninės — kultūrinės lietuvių autonomijos pirmininko pavaduotojas Eugenijus Čajauskas, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LRV atstovas Alfonsas Kairys. Maloniai sveikino mokytojus ir viešnia iš Marijampolės, lituanistinės katedros vedėja L. Leonavičienė.

Po gražaus Išrūtį (Černiachovską) pedagoginės kolegijos studentų dainomis ir uždegančiais žodžiais pasveikinimo, po kolegijos direktoriaus, jo pavaduotojos palinkėjimų gerai padirbėti ir gerai pailseti (suteiktos puikios darbo ir poilsio sąlygos) prasidėjo rimtas

darbas.

Kaip įvarda į rimtą darbą buvo Rutos Maciūnienės (visų šių seminarų globėjos ir rėmėjos, neišskiriant ir Vilius Trumpjono), atvykusios iš Klaipėdos Mažosios Lietuvos lietuvininkų draugijos, rūpestis gimtosios kalbos švarumu, jos taisyklų, kurio pagrindas — mokytojų pastangos ir darbas.

Minėtos katedros vedėja L. Leonavičienė ir jos kolegos dėstytojai davė impulsą tobulinti mokytojų darbą, ieškoti naujų galimybių mokymo procese. Seminaro svečiai per 3 valandas sukurė didžiulį turką į krašto lietuvių kalbos mokymo žinyną. Viso to esmė: mokytojų ir mokinio bendravimas, sąmoningo skaitytojo ugdymas, tekstų kurimas, rašinio mokymas (kaip kalbame, taip ir rašoma), teksto interpretavimas ir literatūrinis mokinio lavinimas. Svarbiausia, kad žodis iš mokytojo širdies patektų į mokinio širdį. Lietuvių kalba kaip muzika. Mokytojų lūpose ji turi skambėti: mokinys turi girdėti kiekvieną ištartą garsą, suprasti kalbos nuotaiką, mokyti normaliai kalbėti (nei labai tyliai, nei plėšyti gerkle).

Prelegentai pabrėžė kalbos etikos svarbą: kalbėjimas telefonu, pasisveikinimas, atsisveikinimas, užuojautos, pagarbos žodžiai... Įsiminta praktinė užduotis: berniuko ir mergaitės susipažinimas...

Klausaisi ir stebiesi svečių iš Lietuvos — mokytojų —

išterme, darbštumu, meile gelbėti lietuvių kalbą iš šių dienų purvelio, kuriame ji pradeda skęsti. Klausaisi ir pradėdai rausti savyje: ką tu padarei, ką galėjai padaryti ir ko nepadarai, sukruta nerimo kirminas.

Kalbėjo ir problemas kėlė Išrūtį pedagoginės kolegijos dėstytojas Ričardas Mikulėnas, Karaliaučiaus miesto lietuvių kalbos mokytoja Rūta Leonova, Išrūtį pedagoginės kolegijos dėstytoja, lietuvių kalbos mokytojų asociacijos pirmininko pavaduotoja Angelė Nikolajeva, mokytojas Arūnas Urbaitis, Jonas Glinskis, Nijolė Gimbutienė, Anatolijus Galčevskis, Aldona Burskieienė.

Visų mūsų rūpestis — lietuviškos mokyklos trūkumas, jos įsteigimas Tilžėje (Sovetsk), teksto interpretavimas ir literatūrinis mokinio lavinimas. Dabartinėmis sąlygomis — kartą per savaitę ar du kartus — neįmanoma pasiekti gerų kalbos rezultatų: rusiška aplinka, rusų kalba kasdien, o lietuvių kalba tik aidas, bausis, kad nenuitūtų. Mokiniai nekalba lietuviškai (R. Leonova).

Kitą dieną mokytojai aptarė einamuosius reikalus: plano vykdymą, naujų mokslų darbų perspektyvas.

Vakaronės metu iš širdies pakalbėta, padainuota, pašokta. Gimtadienio proga pasveikinta Rūta Maciūnienė, pagerbta Vilius Trumpjonas, padėkota už darbą krašto kuratoriui, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento užsienio lietuvių skyriaus vedėjui Alfonsui Kairiui. Padėkos raštai, asmeninės dovanėlės — mūsų nuosirdi padėka šiems garbingiems

žmonėms.

Po apsilankymo Georgenburgo žirgynė, sočiai papietavę, atsisveikinome iki kito karto.

Plaukyk laiveli, po platų pasaulį

Laikrodžio rodyklė gena valandą po valandos, metus po metų. Metams galo nėra, rodyklės gyvybė amžina. Tai laiko rodyklė, nuo kurios atsilieki negalima. Atsilieki — bosi pastumėtas į gyvenimo šalikelę.

Taip prabėgo ir „n. Aušros“ (laikraštis Karaliaučiaus krašto lietuviams) šešeri metai. Nei daug, nei mažai. Nuo pirmųjų laikraščio kūrėjų metų buvo mokomasi vaikščioti, tvirtėti, augti, protėti, „naujoji Aušra“ svajoją apie 300 egz. tiražą. Ne šiaip sau pati svajoją, jos laukia lietuviai. Sako: „Kiek duosi, negana. Tik lašas jūroje“.

Laukimas laikraščio būtų beviltiškas, jei „naujoji Aušra“ neturėtų gerų tėvų. 1998 m. naujagimė atsistojo ant abiejų kojų, bet netvirtai, nesitikiėjo išsilaikyti. Kad mažylė neparplytų, į savo glėbį pamėgė Čikagos Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos valdyba, jos pirmininkas Vilius Trumpjonas, o namus jai suteikė „Vorutos“ redakcija, red. Veronika Veronika.

Susukto mažylę į televizijos rėmimo fondą, atskubėjo į pagalbą ir Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie LRV — bė. Kai kada palaikė gyvybę Tautos fondas (pirm. Vilniuje N. Kitkauskas) ir Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos švietimo komisija (buv. pirm. R. Kučienė). Amžinas dėkingumas. Jiems visiems. Pastatė ant kojų ir išleido į platus pasaulio vandenis.

Pasaulio vandenys negailingi, galingi. Jie daužo, skandina ir savo gelmių dugną ir didelius, ir mažus laivus. Tikslas ir drąsa — laimingo plaukiojimo garantas. Gigantai netrukdo mažutei, ji plaukia nuo vienos pasaulio tautos kranto prie kito, kur gyvena lietuviai. Tarsi rankomis sukabina visus, ir iš kiekvieno širdį. Pareigą ir meilę Tėvynei, tirpdo pradedančią apledėti lietuvių dvasią. Kaip laikrodžio rodyklė, „naujoji Aušra“ nuolat ir reguliariai suka aplink ratą — po Australiją, Kanadą, Čikagą, Vokietiją, Prancūziją, Lenkiją, Švediją, Šveicariją.

Šešeri metai. Neskaiciuoja „n. Aušros“ redakcija ir jos pagalbinkai — Vytautas Šilas, ypač jo žmona — pasi-aukoję bendradarbi Tatjana (MLRT) nei valandų, nei dienų, nei naktų.

To neskaiciavo ir J. Banavičius, „Aušros“ redaktorius. Jis gyveno šventa idėja — patriotizmu savajai tautai. Šis patriarchas yra ir „naujosios

Aušros“ dvasia, amžinai almanstis pareigos ir meilės Tėvynei šaltinis.

Nerami dvasia

Prieš dešimtmetį į Karaliaučiaus kraštą mokyti lietuvių vaikus atvyko ir tebevyksta iš Tauragės mokytoja Stasė Rumbaitienė. Per penkiolika savo darbo metų tame krašte pažinau visus lietuvių kalbos mokytojus iš Lietuvos ir tenyščius.

Iš visų Stasė Rumbaitienė išsiskiria savo kuklumu, nesi-afšuoja, kantriai ir su meile dirba lietuvių išlaikymo darbą krašte. Ir vis nerami: tai per mažai padarė, tai to nepadarė; tai neįmokė kalbėti lietuviškai (betgi tai visų problema, aut. past.). Šis Stasės dvasinis rūpestingumas yra jos vidinis stumoklis: ir gerų ekskursijų po Lietuvį bei Karaliaučiaus kraštą surengė, ir savo rankomis pasiūvė tautinių kostiumėlių, įvairių daiktų pamokoms pagaminti. Linkūnų (Rževskio) pagrindinėje mokykloje glaudžiai bendrauja su mokytojų tėvais, jaunimu, yra parūpinusi ir materialinę pašalpą sunkiai gyvenančiai

šeimai. Jos vertingus darbus skaičiuok ir galo nerasi. Paskutiniu metu (jau trečius metus) Kalnininkų (Prochladnoje) vidurinėje mokykloje ne tik moko lietuvių kalbos, jai rūpi ir kultūrinis apylinkės lietuvių gyvenimas.

To tikslo siekia mokytoja Stasė Rumbaitienė, stipriai palaikydama ryšius su Gastų (Slavsko) rajono lietuvių bendrijos pirmininku Remigijumi Taukačiumi, neabejingu lietuviškai veiklai, jos klestėjimu rajone.

Entuziastingai abu siekia tikslo, prašo pagalbos iš Regioninės — tautinės lietuvių autonomijos, krašto kultūros atašė Arvydo Juozaičio, ragina lietuvių verslininkus nelikti nuosalyje lietuvių kultūrinį rūpesčių. Apylinkės lietuviams laukia susitikimų su lietuvišiais iš kitur.

Lietuvių kultūros draugija „Birutė“, atsiliepdama į Kalnininkų lietuvių pageidavimą, švėsda 120 metų „Birutės“ draugijos jubiliejų, savo šventę pradės nuo Kalnininkų apylinkės.

Dieve, duok Stasei energijos neužgesinti savyje išliepsnojusio ugniakuro.

Dainavos stovyklos dosnios geradarių šeimos

2004-ieji metai eina prie pabaigos. Dera sustoti ir pažvelgti į praėjusius metus: įvertinti nuveiktus darbus, pasiryžti naujiems uždavimams, padėkoti tiems, kurie mums yra padarę gera. Šiais metais Dainavos stovykla susilaukė ypatingos paramos iš dviejų Dainavos bičiulių šeimų. Lūdesio valandą šios šeimos įamžino savo mylimųjų vardus dosnia auka Dainavos stovyklai.

Paciame pavasario žydėjime netekome mielos dr. Stėfos Miškinienės. Dr. Stėfa dažnai lankėsi Dainavos stovykloje, joje talkininkavo ir kartu su šeima stovyklaudavo. Jai išėjus iš šio pasaulio, Miškininių šeima, gerbdama jos šviesų atminimą, surinko 8,400 dol. sumą, kurią padovanojo Dainavai. Dėkojame dr. Stėfos vyrui, adv. Kęstučiui Miškinui,

ir dukroms už jų dosnumą.

Šių metų rudenį atsisveikinome su dr. Vytautu Majausku. Dr. Majauskas nuosirdžiai jungėsi į Dainavos stovyklavietės kūrimą ir augimą, ypač per pirmuosius 25 stovyklos gyvavimo metus. Majauskų šeima, prisimindama dr. Vytautą, įteikė Dainavai 1,450 dol. auką.

Dainavos direktorių taryba reiškia nuosirdžią padėką Miškininių ir Majauskų šeimoms. Jų dosnumo dėka stovykla galės atlikti įvairius reikalingus remonto darbus ir toliau sėkmingai tęsti lietuvių išlaikymo darbą. Dr. Stėfos Miškinienės ir dr. Vytauto Majausko vardai yra amžinai įrašyti Dainavos geradarių knygoje.

Praėjo beveik 50 metų nuo Dainavos stovyklos įkūrimo. Per tuos gyvavimo metus tūkstančiai lietuvių yra apsilankę

Dainavoje. Dainava visus pri- glaudžia, visus užburia savo dvasia ir aplinka. Jaunimas veržiasi stovyklauti ir vadovauja stovyklose; jis ten kalbasi lietuviškai, turi progą sudaryti naujas pažintis ir draugystes. Dainava — svarbus įrankis išlaikyti lietuvių ir ugdyti jos liepsnelę mūsų vaikuose ir anukuose.

Kviečiame visus lietuvius didesnę ar mažesnę auką prisidėti prie Dainavos stovyklavietės išlaikymo. Nebūkime abejingi lietuvių atečiai ir remkime Dainavą. Čekius rašykite „Dainava“ ir siųskite Dainavos tarybos išdėtinui Vytui Petručiui: 9104 Farmingdale Lane, Commerce Township, MI 48390.

dr. Živilė Vaitkienė
Dainavos stovyklos
direktorių tarybos vardu

ŠEIMININKAVIMO KERTELĖ

Paruošia Julija K.

SU ARTĖJANČIAIS 2005-AISIAIS

Šiemet daugiau „nesusitikime“ — bent šiose skiltyse, todėl linkiu visiems laimingų, sveikų ir „skanių“ Naujųjų metų. Taip pat dar kartą kviečiu pasidalinti mėgstamiausiais receptais. Taip malonu iš skaitytojų gauti receptų ir jais pasidalinti su visa plačia „Draugo“ šeima. Tas pasidalinimas dar tampa mūsų visų sujungia. Tad nepagalvokite minutės laiko. Galite siųsti ir elektroniniu paštu, bet tik šiuo adresu: redakcija@draugas.org

Su geriausiais linkėjimais
Julija K.

MORKŲ IR ANANASŲ

SALOTOS

1 dėžutė (3 uncijų dydžio) citrininės arba apelsininės želatinos (lemon ar orange jello)

1 puod. verdančio vandens
1/2 puod. apelsinų ir ananasų (sumaišytų) sulčių

1 puod. sukaptų ir nuvarintų ananasų (crushed ir drained pineapple)

1 puod. sutarkuotų nevirtų morkų
1/4 puod. sukaptų migdolų riešutų (almonds)

1 šaukštas smulkiai sukaptų žaliųjų pipirų

Želatiną ištirpinti verdančiame vandenyje, supilti sultis ir atšaldyti, kol pradės stingti (maždaug kiaušinio baltymo tirštumo). Įmaišyti likusius produktus ir supilti į gražią formą arba 6 nedideles formeles. Palaikyti šaldytuve, kol sustings.

BRAŠKIŲ IR OBUOLIŲ

SALOTOS

1 dėžutė braškių želatinos (3 uncijų dydžio — strawberry jello)

1 puod. verdančio vandens
1 puod. apelsinų sulčių
1 puod. sutarkuotų obuolių

Ištirpinti želatiną verdančiame vandenyje, supilti apelsinų sultis ir palaikyti šaldytuve, kol pradės stingti (maždaug kiaušinio baltymo tirštumo).

Nulupti obuolį ir sutarkuoti burokine tarka. Sukrėsti į želatiną, išmaišyti ir supilti į formą.

Palaikyti šaldytuve, kol visiškai sustings.

Prieš patiekiant į stalą, apversti ant lėkštės ir patiekti su užpilu.

Užpilas*

2 puod. liesos varškės
2 šaukštai citrinų sulčių
1/4 puod. lieso pieno
1/8 šaukštelio druskos

*Šį užpilą galima panaudoti įvairioms salotoms (molds). Tai geras rūgšties grietinės pakaitalas.

Pagaminamas taip: sudėti visus produktus į dubenį arba „blender“ ir plakti, kol gerai susimaišys.

Norint užpilą panaudoti obuolių ir braškių salotoms, į 1 puod. užpilo įmaišyti 1 šaukštelį cinamono, 2 šaukštelius cukraus; gerai viską suplakti.

JUODŲJŲ VYŠNIŲ

SALOTOS

2 puod. konservuotų juodųjų vyšnių (black cherries — be kauliukų)

1 puod. vyšnių sirupo arba vandens

1 dėžutė (3 uncijų dydžio) vyšninės želatinos (cherry jello)

3/4 puod. „sherry“ arba Chianti vyno

40 mažutėlių „marshmallows“ arba migdolų riešutų drožlių (sliced almonds)

Nuvarinti vyšnias, sirupą supilti į puodelį — jeigu nebus pilnas, įpilti kiek vandens. Užvirti sirupą, į karštą suberti želatiną ir išmaišyti, kol visiškai ištirps. Supilti vyną.

Skystį supilti į formą ir atvėsinti, iki pradės stingti (bus maždaug kiaušinio baltymo tirštumo). Suberti vyšnias ir „marshmallows“ arba riešutus. Padėti į šaldytuvą, kol visiškai sukietės.

Prieš patiekiant į stalą, apversti salotas ant lėkštės, išklotos nuplautais ir nusausuotais salotų lapais. Galima papuošti keliomis pasiliktomis vyšniomis, riešutais.

PERSIKŲ IR „GINGER ALE“

SALOTOS

1 skardinukė (16 uncijų dydžio) konservuotų persikų skiltelių (sumazinto saldumo — light)

2 dėžutės (3 uncijų kiekviena) citrinų ar apelsinų skonio želatinos

1 ir 1/2 puod. verdančio vandens

12 uncijų skardinukė „ginger ale“

1/2 puod. sukaptų graikinių riešutų (walnuts)

Nuvarinti persikus. Formos apacioje gražiai rateliu išdėstyti skiteles — kelias pasiliekant (ypač, jeigu jos kiek suirusios)

Želatiną ištirpinti verdančiame vandenyje. Supilti „ginger ale“. Palaikyti šaldytuve kol pradės stingti.

Pasiliktas persikų skiteles sukapti ir kartu su riešutais sumaišyti su želatina. Atsargiai šį mišinį užpilti ant formelėje išdėliotų persikų skiltelių. Palaikyti šaldytuve, kol visiškai sustings.

Prieš patiekiant, apversti ant lėkštės.

Pastaba: jeigu želatinos salotos sunkiai iškrinta iš formos, reikia visą formą (iki pat viršaus) panardinti į gerokai šiltą vandenį ir palaikyti maždaug 5–10 sekundžių. Lėkštę uždėti ant formos viršaus ir tuomet greitai formą apvožti.

Taip pat salotas lengvai iš formos iškrinta, jeigu, prieš supilant, formą papurškiame aliejumi (tik ne per daug, nes jausime aliejaus skonį).

Atkreipkite dėmesį, kad

visi patiekalai yra be riebalų ir su mažai kalorijų. O jeigu norėtumėte kažko saldaus, tai siūlau šį skanėstą:

JOGURTAS SU ŽELATINA

1 dėžutė bet kokių vaisių skonio želatinos

3 puod. sumazinto riebumo arba be riebalų jogurto, to paties skonio, kaip želatina

Želatiną paruošti pagal nurodymus ant dėžutės. Atvėsinti, kol pradės stingti.

Sukrėsti jogurtą ir labai gerai išmaišyti. Padėti šaldytuve, kol visiškai sustings.

Tai tikrai gaivinantys ir skanus pasigardžiavimas.

UŽKANDĖLIAI, LAUKIANT NAUJŲ METŲ

Vaisiai*

1/2 puod. ananasų
1/2 puod. braškių
12 vynuogių

2 nedidelės džiovintos slyvos

1 nedidelė kriaušė
1/2 nedidelio geltono arbūzo (cantaloupe)

1 tendžerinas, išdailintas skiltelėmis

1 nedidelis obuolys
*Čia tik dviem asmenim, vaisių kiekį galima padidinti pagal svečių skaičių.

Vaisius supjaustyti mažais gabaliukais, išdėlioti ant lėkštės ir patiekti su varškės padažu (žr. receptą prie salotų šiam skyrelyje). Kartu padėti plastmasinių dantų krapštukų, kad būtų galima pasmeigti vaisiaus gabaliuką ir pasi- dažyti.

ARBŪZŲ „NARSTUKAI“

Kelių rūšių arbūzų „sviedinukus“ (jie išskobiami iš arbūzo specialiu įrankiu — „melon ball scoop“) arba kubelius užpilti nesaldžiu baltu vynu arba citrinų sultimis ir palaikyti kelias valandas šaldytuve. Išimti iš šaldytuvo ir gabaliukus užmauti ant plonų pagaliukų arba metalinių lazdelių — paeiliui keičiant arbūzus, ir tarpus įveriant šviežių mėtų lapelių.

„DRAUGAS“ SKELBIA KONKURSA

skirtą „Draugo“ 95-rių metų sukakčiai paminėti.

Tema: „Draugo“ istorija, nuo įsteigimo iki šių dienų.

Rašinio apimtis: 100 mašinėlė ar kompiuteriu rašytų puslapių (gali būti ir daugiau)

Dalyvauti gali istorikai, žurnalistai, rašytojai, studentai ir kiti, sugebantys rašyti.

Už geriausią tekstą skiriama 1,000 dol. premija, kurios mecenatas yra Kazimieras Rožanskas.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki 2005 m. liepos 12 dienos.

Rašiniai pasirašomi slapvardžiu, o atskirame voke įrašoma tikroji autoriaus pavardė, adresas ir telefonas.

Siųsti „Draugo“ leidėjų valdybos pirm. Marijai Remienei „Draugo“ adresu: 4545 West 63rd. Str., Chicago, IL 60629.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agents Frank Zapolis (versle 49 metų)
Off. Mgr. Aukse S. Kane,
Vilma Janulienė,
Virginija Smukaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

STASYS CONSTRUCTION

Stalūs darbai, rūšių, vonių ir virtuvinių įrengimų, prietaisų; keramikos plytelės; „sidings“ „soffits“, „decks“, „gutters“ plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

ISNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$607;
2 mieg. — \$682.
Tel. 630-910-0644, Jana.

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER
ATLANTIC Express Corp.
YRA GALIMYBĖ UŽSISAKYTI KONTEINERĮ
SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU
LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ
IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ. PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.

1-800-775-SEND
Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and Deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300
KATYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st St. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919
8801 78th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

STOKHOLMAS-BERLYNAS

Žemės drebėjimo sukeltam cunamiui sekmadienį užgriuvus Pietų Azijos pakrantes, žuvo mažiausiai 124 turistai iš užsienio, o dar šimtai dingo be žinių. Patvirtintais duomenimis, tarp žuvusių turistų yra 1 rusė, 4 austrai, 6 australai, 2 belgai, 2 brazilai, 3 kanadiečiai, 2 danai, 22 prancūzai, 4 vokiečiai, 11 italų, 9 japonai, 13 norvegų, 10 švedų, 16 britų, 11 amerikiečių, 7 kinai, 3 portugalai, 1 taivaniečių, 2 Singapūro, 2 Pietų Afrikos Respublikos ir 1 Naujosios Zelandijos pilietis. Kol kas nežinoma, koks likimas Pietų Azijoje ištiko maždaug 1,600 švedų ir 100 vokiečių turistų. Naujausiais duomenimis, cunamio bangos Indonezijoje, Tailandėje, Indijoje, Malaizijoje, Somalyje, Mianmare, Maltuvuose ir Sri Lankoje nusisėdė iš viso daugiau kaip 55,000 gyvybių.

KIJEVAS

Ukrainos centrinė rinkimų komisija, patikrinusi visus teritorinių rinkimų komisijų protokolus, pranešė, kad sekmadienį vykusiam galutiniam prezidento rinkimų balsavime Viktor Juščenko pralenkė Viktor Janukovič 7,8 proc. balsų. Už V. Juščenko atidavė balsus 51,99 proc. rinkėjų, už V. Janukovič — 44,19 proc. Prieš abu balsavo 2,34 proc.

Savo užmiesčio namuose

netoli Kijevo pirmadienį buvo rastas negyvas Ukrainos transporto ministras Heorhij Kirpa, kuris mirė nuo šautinės žaizdos. Šalia mirusio ministro gulėjo pistoletas. Vienas H. Kirpa pavaduotojų spėjo, kad ministro mirtis susijusi su finansiniais sunkumais jo ministerijoje. H. Kirpa buvo laikomas vienu įtakingiausių veikėjų dabartinėje vyriausybėje. Neseniai jis buvo įsivėlęs į konfliktą su premjeru Viktor Janukovič. Tuo tarpu naujausiais pranešimais, Ukrainos generalinė prokuratūra išskėlė baudžiamąją bylą pagal straipsnį „privedimas prie nusižudymo“.

Lietuvoje išrinkti europarlamentarai pasigenda vieningos savo šalies pozicijos

Atkelta iš 1 psl. poziciją tam tikrais klausimais. Norėtųsi, kad visos mūsų valdžios institucijos turėtų aiškia nuomonę, sakė europarlamentaras Eugenijus Gentvilas.

Tuo tarpu europarlamentarė Laima Andrikiene yra pareiškus, jog visuomet gaudavo jai reikiamą informaciją iš Lietuvos, o kai kurių kolegų kritiką įvertino kaip bandymą susi-reikšminti.

„Kai kurie kolegos Europos Parlamente ėmė manyti, kad jie

PARYŽIUS

Viktor Juščenko dioksiniu apnuodijo ne Ukrainos slaptosios tarnybos, o karšta jo šalininkė, „oranžinės revoliucijos“ viena organizatorių Julija Timošenko. Tai pirmadienį rašo Prancūzijos dienraštis „France-Soir“, remdamasis „informacija, gauta Vakarų šalių užsienio politikos žinybų kanceliarijose, taip pat Prancūzijos užsienio reikalų ministerijoje“. J. Timošenko buvo praminta „dujų princese“ už tai, kad ji susikrovė didžiulį turtą, kai, iširus SSRS, pasisavino dujų atsargas. „J. Timošenko oficialiai taikosi į ministrės pirmininkės postą V. Juščenko pergalės atveju, bet jos ambicijos tuo neapsiriboję, — mano „France-Soir“. — Galbūt Julija nusprendė patylinėti pašalinti savo marionetę, kad galėtų paveikti įvykius po V. Juščenko pergalės rinkimuose“.

RUSIJA

MASKVA

Kremlius sužlugdė naftos bendrovės „Jukos“, tačiau šio proceso metu buvo padaryta beprasmiška Rusijos ekonomikai, pareiškę įkalintas magnatas Michail Chodorkovskij, kurio komentarai paskelbti antradienį. Buvęs naftos milijonas vadovas sakė jau susitaikęs su mintimi, kad turės praleisti keletą metų kalėjime, ir pridūrė suprantas, jog beveik nebėra galimybių išsaugoti savo įkurtą bendrovę. M. Chodorkovskij taip pat rašo, kad yra laimingas, nes savo turto, kuris vienu metu buvo vertinamas 15 mlrd. JAV dolerių, „Nuosavybė pati savaime nesuteikia žmogui laisvės. Kaip vienam „Jukos“ savininkui, man tekdavo dėti didžiulius pastangas tai nuosavybei apsaugoti. Ne tik aš valdžiau nuosavybę — ir ji mane valdė“, rašoma minėtame laiške.

Ukrainoje sekmadienį vykusius prezidento rinkimus pralaimėjęs šalies ministras pirmininkas Viktor Janukovič apkaltino JAV darius spaudimą rinkimų eigai Ukrainoje. „Amerikos įtaka Ukrainos rinkimams buvo sisteminga ir suplanuota“, pa-

reiškė V. Janukovič interviu Rusijos laikraščiu „Izvestija“. Drauge jis pareiškė, jog Rusijos mėginimai paveikti rinkimus buvo epizodiški. V. Janukovič pareiškė, kad nebendradarbiaus su opozicijos vadovu Viktor Juščenko. Jis pareiškė ketinąs „pasitraukti į griežtą opoziciją“ ir gauti daugumą parlamente. Buvęs premjeras taip pat tvirtino apskūsiąs rinkimų rezultatus.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV valstybės sekretorius Colin Powell pavadino rinkimus Ukrainoje, vykusius praėjusį sekmadienį, „istoriniu momentu demokratijai“ ir paragino ukrainiečius sutikti su jų rezultatais. C. Powell teigė manantis, kad trečiasis rinkimų ratas buvo sąžiningiausias bei paneigė nuogastavimus, kad dėl pakartotinio balsavimo pašlis santykiai tarp JAV ir Rusijos. ESBO stebėtojų misijos vadovas nurodė, kad rinkimų eiga „kur kas labiau priartėjo prie tarptautinių reikalavimų“.

ARTIMIEJI RYTAI

ABU DHABI

Antradienį internete buvo išplatintas, kaip skelbiama, „al Qaeda“ vadovo Osama bin Laden balso įrašas, kuriame jis ragina musulmonus dalyvauti šventame kare su JAV pajėgomis ir amerikiečių palaikoma vyriausybe, nes, pasak jo, to nedaryti yra sunki nuodėmė. JAV pareigūnai yra linkę manyti, kad įrašas autentiškas. Įrašė taip pat sakoma, kad irakiečiai privalo boikotuoti sausio mėnesio rinkimus, nes juose dalyvaudami jie taps „netikėliais“. Juostoje taip pat buvo giriamas „al Qaeda“ sąjungininkas ir didžiausias JAV priešas Irakas Abu Musab al Zarqawi bei jo sekminga veikla vadovaujant sukilėliams. O. bin Laden sakė, kad musulmonai turi padėti palestiniečiams sukilti prieš Izraelio okupaciją, o pagrindinį pretendentą į palestiniečių prezidento postą Mahmoud Abbas pavadino atskalūnu.

KAS YRA ISLAMAS?

ALEKSAS VITKUS

Atkelta iš 3 psl.

Ir tada net 61 proc. amerikiečių atsisakė tokio žiauraus ir neįprastinio karo baigimo, balsuodami už Johnson.

Tokie ir panašūs pasisakymai lyg ir patvirtina arabų nuomonę, kad Amerika Islamą laiko panikoje ir savo priešu. Jie pasirodo ir arabų spaudoje, jis puikiai pasitarnauja Al Qaeda pastangoms pritraukti daugiau pasekėjų.

Mes, vakariečiai, turime progos ir galimybę prie tų pasisakymų neprisiidėti, prieš juos pasisakyti, bet ką turi vargšas, tik taikos ir geresnio gyvenimo norintis, arabas musulmonas daryti, kai jis bijo pasisakyti, nes tokiu atveju jo

laukia atskyrimas nuo bendruomenės ir radikaliųjų teroristų kerštas? Juk Baghdad, Mosul, Kirkuk ir kituose Irako miestuose šiandien kaimynas bijo kaimyno, draugas vengia draugui atvirai pasisakyti. Ar jis išdrįs balsuoti 2005 m. sausio 30?

Gyvename tokius neramus laikus, kai pasauliui grasi ne tik religijų, bet ir civilizacijų poliarizacija. Todėl turime stengtis geriau pažinti vieni kitus ir kaip nors rasti bendrą kalbą, pirmą vietą išskirti prigimtą žmogaus orumą ir visų žmonių, nepaisant, kokios jis būtų religijos ar rasės, nepažeidžiamas teises.

Jubiliejų šventė Vilkaviškio šauliai

Spalio viduryje Vilkaviškio šauliai šventė savo gyvavimo 85-ąsias metines.

Po šv. Mišių katedroje į parapijos salę susirinko orūs garbės amžiaus šauliai ir didelis būrys jaunųjų šauliukų, kuriems aprangą parūpino jo globėjas Kazys Karuza (Los Angeles).

Krašto muziejaus direktorius Antanas Žilinskas ir Marijampolės apskrities 4-osios rinktinės Vilkaviškio Petro Karuzos 6-osios kuopos vadas Romas Ramanauskas apžvelgė istorinį šios garbingos organizacijos kelią. Pasak šventėje dalyvavusio rojono mero A. Bagušinsko, Lietuvoje retai tokių organizacijų, kurios testų nepriklausomos Lietuvos pirmajam metais pradėtą veiklą.

Šaulius telefonu iš Los Angeles pasveikino šaulių ir krašto muziejaus rėmėjas, Vilkaviškio Garbės pilietis Kazys Karuza, LŠS apskrities rinktinės štabo vadovo pavaduotojas A. Butkevičius. Grupei šaulių įteikti padėkos raštai. Apdovanoti E. Katilius, R. Ramanauskas, V. Sedziniauskas, jaunieji šauliukai E. Diržius bei T. Butkus.

Po šventinio minėjimo šauliai nuvežė gėlių ant šaulių P. Karuzos, A. Čebatoriūno, A. Pumerio kapų, po to nuvyko į krašto muziejų, Paežerių dvaro rūmus. Muziejininkų D. Ardžauskaitės, I. Pilkaus-

kaitės, J. Rutkauskienės ir kitų parengtoje šaulių istorijos parodoje atsispindi Vilkaviškio šaulių kelias: nuo mūsų su lenkais, kovų Klaipėdos sūkile iki organizacijos likvidavimo 1940 metais.

Muziejaus stendai pasakoja ir apie atsikūrusios Vilkaviškio šaulių kuopos veiklą 1990–2004 metais. Vienoje iš atnaujintų muziejaus salių įrengta ir šaulio Kazio Karuzos veiklą skirta ekspozicija, atspindinti dalelę istorinių vertybių, kurias šis taurus lietuvis yra perdavęs į Krašto muziejaus fondus ateinančioms kartoms.

JAV, D. Britanijoje, Vokietijoje, Australijoje ir kitose pasaulio šalyse gyvena daug iš Suvalkijos kilusių šaulių ar jų vaikų. Kreipiusi ir visus, kurie skaitys šį straipsnį, atsiliepkite, parašykite apie save, perduokite į muziejų išlikusias nuotraukas ar dokumentus.

Lietuvoje pokario metais siautėjant NKVD ir stribams, išsaugoti šaulio nuotrauką buvo labai rizikinga. Mums rašykite: Vilkaviškio Krašto muziejus, Alvisto paštas, Paežeriai, Lietuva arba elektroninis paštas vilkaviskio.krastomuziejus@takas.lt

Antanas Žilinskas

Vilkaviškio krašto muziejaus direktorius

Šaulius ir svečius linksmino šauliai J. Petrikas ir E. Katilius.

K. Inkratos nuotr.

DRAUGAS, 2004 m. gruodžio 29 d., trečiadienis

5

A + A Elektros inž. VACYS JOMANTAS

staiga iškeliavo į amžinuosius namus 2004 m. gruodžio 14 d., sulaukęs 82 metų amžiaus.

Gyveno Milford, MI.

Gimė Lietuvoje, Tverų valsčiuje, Telšių apskrityje.

Giliame liudesyje liko: žmona Genovaitė, dabar po sunkios operacijos, esanti ligoninėje, brolis Vladas Jomantas gyvenantis Detroite, keturios seserys ir brolis Lietuvoje bei daug kitų giminų ir artimųjų.

Laidotuvėmis rūpinasi Charles Step-Stepanauko laidojimo namai, Mr. & Mrs. Baroni ir brolis Vladas.

Po šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, velionis bus palydėtas į Milford, MI, miestelio kapines.

A + A KLEMENSUI ŠILKAIČIUI

mirus, jo žmoną HELJŲ, dukrą KRISTINĄ, sūnų TOMĄ su šeima, brolių MEČĮ ŠILKAITIŲ su žmona IRENA, brolio vaikus RAIMUNDĄ ir EDMUNDĄ su šeimomis, nuoširdžiai užjaučiame.

Vytautas ir Elena Jasinevičiai

A + A ELENAI MILKOVAITIENEI

išėjus Amžinybėn, jos vyrą KAROLĮ ir šeimą giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Marija ir Jurgis Janickai

Rita ir Kamen Zakov

Aukos Lietuvos Dukterų draugijai mirusių atminimui: Aukojo:

\$30 a.a. A. Rejerienės atm. — Halina Bagdonienė.
\$30 a.a. A. Verbiekienės atm. — Halina Bagdonienė.
\$50 a.a. Adolfo Jelionio atm. — Sofija Jelionienė.
\$100 a.a. V. Mašiotienės atm. — Baniutė Kronienė.
a.a. Aldonos Griškų palikimas \$5,000.
a.a. Elenos Burlis palikimas \$1,708.89.
Lietuvos Dukterys dėkoja už aukas ir nuoširdžiai užjaučia mirusiųjų gimes ir artimuosius.
Lietuvos Dukterys — 2735 W. 71 St. 60629. Tel. 1-773-925-3211.

Aukos Lietuvos Dukterų draugijai

\$100 Aleksandra Buivydienė, Ona Gutauskienė, Aldona Mažeikienė, Viktorija Valavičienė, Vanda Stankienė, Irmina Lesevičiūtė, Aldona Eidukonienė, Patricia Paulauskas
\$50 Stefa Šidlauskienė, Angelė Lawler, Valerija Plepienė, M. Briedis, Zuzana Pupienė, Juzė Žebrauskienė, Danguolė Bartkus.
\$35 Marija Remienė.
\$30 Julija Smilga, Aldona Rekašius.
\$25 Regina Smolinskienė, Teresė Kazlauskienė, Sofija Vakselienė, Valentina Brazienė, V. Petrošius, Emilija Gaškenė, Nina Jurksaitienė, Emilija Ambrozaitienė, Angelė Venslovienė, Ona Kartanas, Genovaitė Musonis, Birutė Prapuolenienė, Marija Katkus, Jolyta Suduikienė, Nijolė Kairys, Aldona Naudžius, Pranutė Skrudienė, R. Smolinskas.
\$20 Emilija Pakštienė, Olimpija Baukienė, Agnietė Malala, Valerija Krasauskienė, Dana Bazienė, p. Kapačinskas, Emilija Vengianskienė, Elena Blandytė, Genevieve Juodis, Regina Kreivenienė, Bronė Mikulskienė.
\$15 O. Norvilienė, Angelė Venslovienė, Aldona Slonskienė.
\$10 Janina Cukuriene, Č. Bačinskienė, O. Galvydienė, G. Juodikienė, P. Scerbienė, R. Kreivėnienė, R. Marchertienė, A. Tiškuvienė, Bronė Motušis.
\$5 Irena Mironas, Irena Zulienė, Stefaniya Mikaliukas.
Lietuvos Dukterys nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams ir prašo Dievo palaimos jiems Naujuose Metuose. L.D. — 2735 W. 71 St., 60629. Tel. 1-773-925-3211.

Tragediją Azijoje savo akimis matė ir lietuviai

Atkelta iš 1 psl. išvengė tragedijos ir dabar saugiai ilsisi Sri Lankoje. Turizmo agentūros „Grūda“ Klaipėdos atstovybės duomenimis, 12 Lietuvos piliečių grupėje, žemės drebėjimo metu buvo sužeisti Tailandų Puketo saloje, yra ir trys klaipėdiečiai.

Žemės drebėjimo ir vėliau kilusio cunamio metu klaipėdiečiai buvo ne pakrantėje, bet

ekskursijoje džiunglėse. Tai juos ir išgelbėjo. Žemės drebėjimo pasekmės džiunglėse buvo ne tokios katastrofiškos. Atogrąžų miško cunamio banga nepasiekė, rašo dienraštis „Klaipėda“.

Dalis turistų grįžta namo, kiti tęsia kelionę. Į Sri Lanką atskridęs verslininkas Algirdas Kumža žada Naujuosius sutikti Indijos vandenyno pakrantėje.

džiūsiu Prezidentūros krizės sukeltą skandalą. Pirmojoje kitų metų pusėje numatomi jo vizitai į Turkiją bei Ispaniją.

Madride įvyks V. Adamkaus susitikimai su Ispanijos karaliumi, šios šalies premjeru, kitais pareigūnais, šalies verslininkais.

V. Adamkus kitąmet žada tęsti aktyvią vizitų diplomatią

Vilnius, gruodžio 28 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus turėtų dalyvauti kitų metų pradžioje Kijeve vyksiančio naujojo Ukrainos prezidento Viktor Juščenko inauguracijos ceremonijoje.

Pasak dienraščio „Kauno diena“, V. Adamkus, buvęs vie-

nas tarptautinių tarpininkų, padėjusių įveikti politinę krizę Ukrainoje, netrukus turėtų gauti kvietimą atvykti į V. Juščenko priesaikos iškilmes.

Anot „Kauno dienos“, kitąmet V. Adamkus tęs aktyvią vizitų diplomatią, vėl atnaujintą šių metų viduryje po ją užšal-

usio Prezidentūros krizės sukeltą skandalą. Pirmojoje kitų metų pusėje numatomi jo vizitai į Turkiją bei Ispaniją.

Madride įvyks V. Adamkaus susitikimai su Ispanijos karaliumi, šios šalies premjeru, kitais pareigūnais, šalies verslininkais.

PRENUMERUOKITE „DRAUGĄ“

Metams JAV — 120 dol.

Metams tik šeštadienio laida 70 dol.

Čikagoje ir apylinkėse

JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPA „KLAIPĖDA“, Draugo fondo garbės nariai, šv. Kalėdų proga per Juozą Mikulį atsiuntė 200 dol., pasiekdami 2,400 dol. įnašų sumą. Labai dėkojame gerajam Kalėdų seneliui.

BRONIAUS JUODELIO NAUJAS ADRESAS: 1120 Foxtail Ct., Darien, IL 60561. Telefonas 630-353-0032.

LIETUVIŲ OPERA KVIEČIA sutikti Naujuosius metus Jaunimo centre, Čikagoje. 7:30 v.v. – kokieilai, 8:30 v.v. Racine Deli šeimininkų paruošta vakarienė. Svečius linksminis nuotaikinga Algimanto Barniškio šokių kapela. Vidurnaktį iškilmingai sutiksime Naujuosius, o po sveikinimų ir linkėjimų svečių lauks šaltų ir šiltų patiekalų bufetas ir saldumynai. Visą naktį vyks šokiai. Dėl rezervacijų skambinti Vaclovui Momkui tel. 773-925-6193, arba jo padėjėjui Jurgiui Vidziūnui, tel. 773-767-5609.

PAL. JURGIO MATULAIČIO MISOJE gruodžio 31 d. 7 v.v. – padėkos šv. Mišios. Sausio 1 d. – šv. Mišios 8 v.v. ir 7 v.v.

SAUSIO 17 D., DALEY PUBLIC LIBRARY, 3400 S. Halsted, prasideda nemokami anglų kalbos kursai. Rytiniai kursai: pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 9 v.v. iki 12 v.p.p. (aukštesnio lygio). Vakariniai kursai: pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 12 v.p.p. iki 3 v.p.p. (pradedantieji). Vakariniai kursai taip pat vyks antradienį ir trečiadienį nuo 5 v.v. iki 8:30 v.v. (aukštesnio lygio). Registracijos prašoma nuo sausio 10 d. Kursai vyks 16 savaitę. Knogos ir kita mokomoji medžiaga – nemokama. Mokytojas Stan Smith, tel. 773-376-7521, e-paštas: stan-smith44@hotmail.com.

ZIONO LIETUVIŲ LIUTERŲ PARAPIJOJE, penktadienį, gruodžio 31 d. Naujų metų išvakarėse, 6 v.v. pamaldos anglų kalba su šventa vakariene.

GRUODŽIO 30 D., 9 V.R. Pietų Bostono lietuvių piliečių klube ruošiamas JAV Lietuvių jaunimo sąjungos metinis suvažiavimas. Suvažiavimo programa įdomi ir turininga, o vakare laukia linksma vakaronė. Išsamesnę informaciją suteiks Aras Mattis: mattis@student.suuc.edu, arba tel. 217-359-2276.

GRUODŽIO 31 D. KVIEČIAME sutikti 2005-uosius metus

Pasaulio lietuvių centro ruošiamame pokilyje, kuriame gros broliai E. ir V. Švabai, maistą ruoš Bravo LTD. 8 v.v. – kokieilai, 9 v.v. – vakarienė. Norintiems užsisakyti vietas, skambinti I. Kazlauskienei, tel. 630-257-8346, arba V. Gviladienei, tel. 630-271-9136.

2005 M. SAUSIO 13 D., PLC, Lemont, Lietuvių dailės muziejuje, įvyks Sausio 13-osios minėjimas. Prisiminsime ir pagerbsime žuvusius tautiečius skaitiniais ir menine programa. Rengia JAV LR Kultūros taryba.

ŠAUKIAMAS VASARIO 16-OSIOS gimnazijos buvusių mokinių suejimas, kuris įvyks 2005 m., vasario 24 d., Lietuvių klube, Lithuanian Hall, 4880 46th Ave. North Saint Petersburg, FL 33714, tel. 727-525-5924. Planuojamas susipažinimo vakaras, iškilminga vakarienė ir šokiai. Dėl dalyvavimo prašome pranešti Valei Majauskaitei Weinhofer, 8421 29th Street East, Parish, FL 34219, tel. 941-776-3634, arba Vytautui Biretai, 199 Sylvan Ave., Toronto, ON. M1E 1A4, Canada, tel. 416-261-4312, el-paštas: vbireta@rogers.com.

MARIA AUKŠTESNIOJI MOKYKLA kviečia mergaites, baigusias 8 skyrių, mokyti Maria aukštesniojoje mokykloje. Stojamas egzaminas bus 2005 m. sausio 8 d., 8 v.v. Su savimi reikia turėti du antro numerio pieštukus ir stojimo mokesį. Dėl informacijos skambinti 773-925-8686 ext.181.

SAUGAUS VAIRAVIMO PROGRAMA (AARP) – tai 8 valandų kursas pradedantiems vairuoti jauniems žmonėms. Kursai vyks St. Richard School, 5025 S. Kenneth Ave., sausio 27 ir 28 dienomis, nuo 10 v.v. iki 2 v.p.p. Registracijos prašom skambinti St. Richard parapijos telefonais: 773-585-1221, 773-585-1223. Taip pat informaciją gali suteikti AARP atstovas Bernard Gercius, tel. 708-458-9783.

DR. BRONIS KAZĖNAS, vadovavęs keletą metų St. Peterburgo Lietuvių klubo chorui iš šių pareigų pasitraukė. Klubų valdyba kreipiasi į muzikus, ypač į patirtus pensininkus, galinčius vadovauti chorui ir norinčius visam laikui arba bent žiemos mėnesiams persikelti gyventi į saulėtą Floridą. Dėl sąlygų skambinti telefonu klubo pirmininkei Angelei Karnienei, tel. 727-347-3717, e-paštas: AnKarnius@aol.com.

Tris kino kūrėjus – Nick Preuher, Joe Pickett ir Geoff Hass – sieja vienas bendras pomėgis, dėl kurio jie save vadina videomaitėdėmis: šiems jauniems menininkams patinka rausti šiuolaikio konteineriuose, pigiose parduotuvėse ir pažįstamų bei nepažįstamų žmonių garažuose. Minėtos vietose jie ieško ne maisto atliekų, kaip galima būtų pamatyti (menininkams, kaip žinia, New York nėra lengva pragyventi), bet keistų, neįprastų ar tiesiog kvailių ir trūkdančių bei dažnai neįprastai pasijaušti vertiančių videofilmų.

Netikėtiausiose vietose rastus filmus pradėjusi kolekcionuoti dar 1991 metais, ši trijulė ilgai emė rengti ketvirtinį „Surastų filmų festivalį“ („Found Film Festival“, FFF). Naujausias festivalis gruodžio 19 d. buvo surengtas Čikagos klube „Empty Bottle“. Jo metu pristatyta keliolika filmų, kuriuos menininkai surado bei ištraukė į dienos šviesą per paskutiniuosius 2004-ųjų metų mėnesius.

Nick Preuher ir Joe Pickett kartu lankė vidurinę mokyklą Stoughton, Wisconsin, vėliau abu studijavo komunikacijas Biretai, 199 Sylvan Ave., Toronto, ON. M1E 1A4, Canada, tel. 416-261-4312, el-paštas: vbireta@rogers.com.

SPAUDOS APŽVALGA

PASAULIO LIETUVIS

Gruodžio mėnesio „Pasaulio lietuvių“ žurnale, redaktorė Žilvė Makauskienė rašo apie emigrantus. Kas jie? Kodėl vyksta šis procesas? Optimistai ramina, sakydami, kad net per masines emigracijas lietuvių tauta neišnyko, pateikdami Aiirios pavyzdį...

Apie Vilniuje busiantį paminklą Lietuvos Himnui ir jo autoriui Vincui Kudirkai rašo prof. Antanas Tyla, nurodymas, kad paminklas bus statomas tautos suaukotomis lėšomis ir kainuos daugiau kaip 500,000 litų.

Skiltyje „Pasaulio lietuvių bendruomenėje“ apžvalgos iš lietuvių gyvenimo išeivijoje.

„Tautinės kultūros“ skiltyje aprašomas lapkričio mėnesio Čikagoje vykęs XI Teatro festivalis, organizuotas JAV LB Kultūros tarybos. Taip pat lapkričio 21 d. Seinuose (Lenkija) vykęs vaikų estradinės lietuviškos dainos koncertas, iliustruotas nuotraukomis.

„Jaunimo“ skiltyje pasakojama apie Vasario 16-osios gimnazijos ateitininkus. „Lietuvių fondo baruose“ aprašoma LF 44 metų istorija. Žurnalo pabaigoje daugybė sveikinimų šv. Kalėdų proga.

sotos kilęs G. Haas – yra Vancouver filmų mokyklos absolventas, fotografas, režisierius bei prodiuseris. Menininkai kartu yra sukūrę šiuos originalius trumpo metražo filmus: „A Young Man's Guide to Daiting“, „Saving Human Lives“ bei „Gas 'N' Fuel: Employee Training Video #4A“. Visų jų scenarijai pagrįsti tuo, kuo draugai labiausiai domisi – rastais filmais.

Rinkti išmestus ir užmirštus filmus N. Preuher pradėjo dar besimokydamas vidurinėje mokykloje, kai vakarais dirbo McDonald's restorane ir vieną kartą poilsio kambaryje rado jau nebenaudojamą restorano darbuotojams skirtą mokomąjį filmą. Parsinešęs namo jaunuolis savo radiniu pasidalino su draugu Joe.

„Šis filmas buvo toks juokingas ir pasibaisėtinais kvais, kad ilgai tapo kultine medžiaga. Mes surengėme begalę vakarėlių, kurių metu žiūrėdavome visą tą trumpą filmuką, tik įgarsindavome“ jį savo komentarus ir taip puikiai praleisdavome laiką. Filmo herojai tapo tokie realūs ir pažįstami, kad, rodėsi, jog jie prašytie prašosi išvauduojami iš idiotiško scenarijaus rėmų, kad tik gautų galimybę pasakyti, ką iš tiesų apie visą tai galvoja“, – pasakojo N. Preuher.

Šiuo metu menininkai savo kolekciijoje turi per 2,300 rastų filmų. Tarp jų – garsiausių pasaulio bendrovių mokomieji filmai, draudimo kompanijų filmai, propaguojantys atsargų elgesį keliuose, pamiršti ir išmesti vestuvių, krikštynų,

vakarėlių metu susukti mėgėjiški filmukai.

Kaip pastebi „videomaitėdos“, jų surinkta videomedžiaga yra pats tikriausias avangardinis kinas, nes didžioji dalis šių filmų iš tiesų nebuvo sukurti plačiajai auditorijai; priešingai, jie skirti siauram ir specialiam žiūrovų ratui: konkrečios firmos darbuotojams, šeimos nariams ar giminėms, draugams ar pažįstamiems. Komiskas ar žiūrovus trikdantis efektas ir pasiekiamas tuo, kad tai, kas turėjo būti privatu, išviešinama, vietoj uždaro ir intymaus peržiūros kambario filmai parodomi didėleje „pašaliečių“ pilnoje kino salėje.

Tarp Čikagoje pristatytų filmų – keletas nepakartojamų rastų filmų, tapusių savotiška klasika. Vienas jų, pavadintas „Grill Skill“ (1989), yra garsaus greitojo maisto restoranų tinklo „Wendy's“ užsakymu sukurtas mokomasis filmas naujiems restoranų darbuotojams. Pasak J. Pickett, matyt, kažkas iš „Wendy's“ gudročių vadybininkų nusprendė, kad būtų labai naudinga mokomojo filmuko pradžioje parodyti nuotaikingą videoklipą. „Pagrindiniai šio klipo veikėjai – restoranų darbuotojai. Jie taip šoka ir dainuoja už prekystalių, lyg nebūtų didesnio malonumo, tik kimšti ir burnas ir taip nutukusiems amerikiečiams riebius mėsinius. Bet labiausiai man patinka pagyvenęs vyrukas, greičiausiai vėjęs, taip negrabi imituojantis grojimą gitarą, kad atrodo, jog jis kažkur tarp kojų minkytų tešlą“, – kvatojosi J. Pickett.

Kita vertus, po visa šia tariaima linksmybe slypi tragedija. „Pagalvokit, kaip turi jaustis tie žmonės, ką tik priimti į darbą, kurie žeminami jau pirmąją savo darbo dieną, nes yra vertiami žiūrėti toki šlamštą. Baisiausia, kad šis videofilmas prikišamai parodo vargšo „Wendy's“ vergo būsimas nelaimes – ir dar su dirbtinėmis šypsenomis veide ir kvaila muzika už kadro“, – teigė J. Pickett.

Daug kuo panašus taip pat Čikagos festivalio metu rodytas „McDonald's“ mokomasis filmukas, trumpu pavadinimu „Mc C“, sukurtas dar 8-ajame dešimtmetyje. Pasak „videomaitėdų“, svarbiausia šio filmuko tema taip pat yra neįjaukumo ir sutrikimo jausmas. Už kadro skambant infantiliam muzikai, restorano prižiūrėtojas vedžioja būsimuosius darbuotojus po „McDonald's“ tvirtovę ir nenatūraliai rimtu veidu aiškina, kad valyti tualetus ir kasdien blizginti langus yra tiesiog karališkas užsiėmimas, skirtas tik kietūi išrinktųjų. Ir juokinga, ir graudu, tačiau minėtoji videomedžiaga buvo rasta prasto užmiesčio „McDonald's“ restorane, įrengtame netoli apšviesto pelkės. O jo klientai – net ne šeimos su išlepusiais vaikais, bet pravažiuojantys vietinių įmonių vairuotojai.

Trečias iš žymiausių festivalio metu rodytų filmų – „Federal Mutual Insurance Company“ susuktas filmukas pavadinimu „It Only Takes a Second“, kurio tikslas, kaip skelbiama jo pradžioje, yra propaguoti saugų vairuotojų

elgesį kelyje. Pasak „videomaitėdų“, tai klasikinės pavyzdys, kaip reikia sugadinti kilnų ir svarbų tikslą. Tik keturių minučių ilgio filmukas sudaro virtinę kuo tikriausių skerdynių. Atrodo, kad videofilmo autorius mėgaujasi jame rodomais siaubingų avarių vaizdais: nupjautos rankos, sudarkytos kaukolės, keletą kartų sunkvežimio pervaziuoti vaikai, automobilių sprogoimo ir juose buvusių žmonių liekanos. Per visas šias skerdynes – nė vieno komentaro, tik joms pasibaigus iš už kadro pasigirsta beveik linksmas pranešėjo balsas: „It only takes a second“, – džiugiai primena jis.

J. Pickett teigimu, šie ir panašūs, ypač didžiųjų bendrovių užsakymu sukurti, filmukai neturi nieko bendro su noru ko nors išmokyti savo darbuotojus ar suteikti savo klientams vertingos informacijos: viskas tik tam, kad būtų išvengta bylinėjimosi.

Menininkų trijulės teigimu, rinkdami išmestus filmus ir juos rodydami festivaliuose jie neturi kokio nors konkretaus tikslo, nesijaučia atliekantys kokią nors „kilnią misiją“. Tačiau, pastebi N. Preuher, jie siekia eiti David Letterman ir kitų pramintu keliu, jį suvokdami savaip: toliau nuo komedijos kūrimo iš politikos, arčiau realaus gyvenimo. „Visų pirma 'rastas kinas' turi linksminoti žiūrovus, o ar jie padarys kokias nors išvadas – tai jau jų pačių reikalas“, – pažymėjo menininkas.

Monika Bončukūtė

JAV Lietuvių Bendruomenės Waukegan/Lake County apylinkės žiniaraštis

JAV Lietuvių Bendruomenės Waukegan/Lake County apylinkė spausdina „Apylinkės žiniaraštį“. Žiniaraštis yra leidžiamas 4 kartus per metus. Apylinkės pirmininkas Algimantas Birgolas gruodžio mėnesio žiniaraštyje sveikina visus skaitytojus su šventėmis ir kviečia apylinkės valdybos narius pateikti savo nuomones apie šį leidinį. Žiniaraščio pabaigoje spausdinamas 2005 m. veiklos kalendorius. Norintieji sužinoti daugiau apie apylinkės veiklą, informacijos ieškokite internete: www.waukegan-lakecountylib.org.

Dėmesio! KONKURSAS

JAV LB Krašto valdyba skelbia konkursą apie JAV LB apylinkių žiniasklaidą! Tai aplinkraštė, laikraštė, tinklapių sklaidą. Terminas baigiasi gruodžio 31 d. Premijoms yra paskirta 2,000 dol. suma. LB apylinkių žiniasklaidos pavyzdžius siųsti šiais adresais:

Vida Bagdonavičienė, T. Kosciuskos g. 30, LT-1100 Vilnius, Lithuania, ir G. Stankūnienė, 329 Congnewaugh Rd., Cos Cob, Ct 06807.

JAV Lietuvių Bendruomenės Waukegan/Lake County apylinkės žiniaraščio redakcinis kolektyvas: Paulina Birgoliūtė, Audronė Birgoliūtė, Dainius Skripkauskas, Dalė Skripkauskienė, valdybos pirmininkas Algimantas Birgolas, Elena Skališienė ir Eduardas Skališius.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.v. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.v. iki 1 v.p.p.

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisų Specialistas. Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527

IMIGRACINĖS TEISĖS ADVOKATAS AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Geltos konsultacijos šeštadieniais

Advokatas Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

„Draugo“ skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500

• Vydūno fondas gavo prašymą iš fil. Giedriaus Židonio dėl atliekamų ar nereikalingų lietuviškų knygų. Jis dėsto lietuvių kalbą A. Mickevičiaus universitete, Posnėje, Lenkijoje. Ten yra apie 40 studentų ir 8 dėstytojų, kurie rašo mokslinius straipsnius, darbus ir t.t. Prašo lietuviškų knygų dėl kaupiamos lituanistinės bibliotekos. Dabar knygos yra perkamos Lietuvoje. Jeigu kas norėtų padėti ar prisidėti prašome susisiekti su: Vydūno fondu, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439 arba prašom skambinti 1-708-442-7147, arba tiesiog su Giedriumi. Jo elektroninis paštas (e-mail) Giedriuszi@hotmail.com